

Nädalavahetus toob eakatele peod

Homme on rahvusvaheline eakate päev ja osa sellele pühendatud pidusid on maakonnas juba ära peetud, kuid ridamisi kokkusaamisi on eakatel nädalavahetusel veel ees.

LK 3

”

Kui kõrvutada riigikogu, omavalitsuste ja presidendi valimise süsteemi, siis minu arvates on viimane kõige paremini töötanud.

JAAK ALLIK, poliitik

LK 4

Väikeinvestorid on ettevaatlikud

Viljandi äärelinna uut kortermaja ehitav kinnisvaraettevõtja tunnistab, et tema kevadel väikeinvestoritele tehtud ettepanek tulla arenduse osanikuks ei langenud just ülearu viljakale pinnasele.

LK 7

Vanametall keskonnainspektorite garaažis on suurtesse kilekottidesse pakitud ja reeglite kohaselt plommitud. Kui inspeksiooni siinse büroo juht Naima Täär tegeles metalli konfiskeerimisega, siis maha peab selle müüma maavalitsus.

MARKO SAARM

KONFISKEERITUD VARA

Maavalitsus sai tonni vanaraua võrra rikkamaks

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Keskonnainspektorite laos seisab ligi tonn vanarada ja kümnekond vana akut, mis juuli lõpus ühelt Läti teel olevalt mehelt konfiskeeriti ja nüüd maavalitsusele anti.

Korralikult kilekottidesse pitseeritud metall on riigi oma ning maavalitsuse riigivara peaspetsialist peab sellele ostja leidma. Sellise kraami eest võiks metalli kokkuostjatelt saada 100–120 eurot.

Mees, kellelt politsei ja keskonnainspektorid metalli

ära võtsid, kandis aga tunduvalt suuremat kahju. Lisaks sellele, et ta jäi ilma metallist, pidi ta maksma 600 euro suuruse trahvi.

Metall polnud vedaja oma

Keskonnainspeksiooni Viljandi büroo juhi Naima Täär sõnul peatasid politseinikud Läti teel oleva mehe koos rauakoormaga 27. juulil ning mees ei suutnud kuidagi tõestada, et metall kuulub talle. Ta väitis, et ümbruskonna inimesed olid selle talle andnud ning ta viib selle Läti, sest seal makstakse vanaraua eest kõrgemat hinda.

«Ilma loata vanametalli kogumine on aga keelatud, lisaks rikkus ta ohtlike jäätmete va-

rumise reegleid, sest tal polnud selleks luba,» selgitas Naima Täär. «Karistused keskkonnanõuete rikkumiste eest on väga karmid.»

Kui kõik karistustoimingud said tehtud, jäi 910 kilogrammi vanarada ja 95 kilogrammi pliiakusid inspektoritel lihtsalt üle ning kehtiva korra kohaselt pidi selle endale võtma maavalitsus.

Müüki lähevad ka auto ja telefon

Konfiskeeritud vara müügiga peavad maavalitsuste ametnikud tegelema tihti. Viimase paari nädala jooksul on Viljandi maavalitsus saanud vanaraua kõrval ühe Samsung Galaxy 3 nutitelefoni ning 1995.

aastal väljalastud sõiduauto Mercedes-Benz C180.

Auto võeti ära 18-aastaselt noormehelt, kes sõitis juunis Paistus alkoholihoobes ning kellele see oli juba mitmes samasugune rikkumine. Sama noorukit oli varem viis korda karistatud kriminaalkorras ja 15 korda väärtekorras.

Telefon võeti aga kohtu otsusega ära 24-aastaselt mehelt, kes oli korduvalt peksnud oma lapse ema ning hiljem hestistanud talle ja jätanud ähvardamist. Lisaks konfiskeeriti auto, mille roolist oli mees korduvalt purjus peaga tabatud. Äravõetud autot ei saanud maavalitsus aga maha müüa, sest enne kui see suvel oksjonile taheti panna, oli au-

to juba segastel asjaoludel vanarauaks tehtud. Auto kadumise lugu pole politseis veel lahendust leidnud.

Nii telefon kui auto panakse veebis oksjonile ning kõik tahtjad võivad oma pakkumisi teha. Varasemad kogemused on näidanud, et säära ne kraam leiab alati ostja, kuid ka hinnad on väga väikesed. Autode seisukorda müüja ega maavalitsuse ametnik ei tea, küll aga on osta soovijal võimalik alati kaupa enne pakkumise tegemist kontrollida.

Vanarada riik oksjonile panema ei pea. Selle müügiks võetakse metalli kokkuostjatelt kolm võrdlevat pakkumist ning parima hinna pakkuja saab kraami endale.

PLEKKSEPAEENUS
VIHMAVEESÜSTEEMID
KATUSEPROFIILID
ROOTSI PROFIL
Teraskatused

Tehnika 2, Viljandi
rootsiprofil@rootsiprofil.ee
Tel 525 9415, 433 0962

ILM

15°

Täna on vahelduva pilvisusega ilm. Paiguti sajab hoovihma. Puhub lääne- tuul kiirusega 9–13, puhanguiti kuni 18 meetrit sekundis. Sooja on 14–16 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 7.21 ja loojub kell 18.53.

VILJANDIS

Venemaigune pidu

Täna kell 23 algab klubis Cheers pidu, mis on pühendatud kvaliteetsele vene diskole ja glamuuri- le. Tantsumuusikat valib legendaarne vene pidude eestvedaja DJ Denis Karabljoff ning live-etteaste parimate pophittidega teeb Masha Romantica.

MAAKONNAS

Kirikukontsert

Täna kell 18 esinevad Kõpu kirikus Tõrva muusikakooli õpilased ja õpetajad.

Laulab

Boris Lehtlaan

Saarepeedi rahvamajas tähistatakse täna kell 16 rahvusvahelist eakate päeva. Külakosti pakuvad Boris Lehtlaan ja Are Jaama.

9 771406 401012 ISSN 1406-4014

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Esimesed kokkuvõtted

Kui juba küsija suu pihta ei lööda, siis ettepaneku tegijale ei anta ihunuhtlust ammugi mitte. Täna on viljandlastel viimane võimalus kolmanda kaasava eelarve projekti ideid esitada. Asjaosaliste sõnul võib võtta lahjemat sorti mürki selle peale, et linnakodanike kättesaadavust on mõnigi ettepanek. Nii siis pole aeg veel küps, et ideed leheveergudele laotada ja lõplikke järeldusi teha. Aga esimesi kokkuvõtteid saab juba laekunud mõtetest teha küll.

Mis siis volis.ee veebilehel ideid vaadates paistab?

Kui halbadest uudistest alustada, siis nii mõnigi ettepanek on toores. Mõne puhul on algusest peale üsna selge, et linnakodanike kättesaadavust 30 000 eurost selle elluviimiseks kaugeltki ei piisa. Mõningatel juhtudel on aga mõte liiga segaselt kirja pandud, et aru saada, mida täpselt silmas peetakse.

Sugugi mitte üllatuslikult on enam kui paarikümne ettepaneku seas päris mitu sellist, mis soovivad mõne koha või objekti kordategemist. Ent neile lisab tänavu vürtsi ka mitu säärast, mis on sootuks teisest ooperist. Olgu siinkohal välja toodud näiteks ettepanek asustada veevõrgud valgeamuuridega, kes toituvad taimedest ja hoiaavad sellega vaos vesikasve.

Üldpilt pole sugugi paha. Juba eilseks oli esitatud mitu niisugust ideed, mis vähemalt esmapilgul peaksid seatud tingimustega igati sobima ning võiksid elluviimise korral linlastele rõõmu pakkuda.

Praeguseks, kaasava eelarve kolmandaks aastaks, on selge ka see, et niisugune projekt on elujõuline. Tundub, et ettepanekute üldine tase on aasta-aastalt vaikselt paranenud ning ühtlasi tahavad kohalikud selles ettevõtmises kaasa lüüa. Nii hoida!

REPLIIK

Kolm korda madalamale palgale

Arvate, et president saab Eestis kõrget palka? Keskmise eestlase silmis muidugi. Aga Kersti Kaljulaiule tähendaks sellesse ametisse astumine kolmekordset palgalangust.

Uue presidendi ametipalk on ligi 5300 eurot kuus. Sellele lisanduvad esinduskulud. Viimati mainitute suurus ei ole kindlaks määratud. Kui aga võtta aluseks presidendi kantselei eelarve, siis kogu riigipea meeskond saab esinduskuludeks kasutada 3500 eurot kuus.

Kersti Kaljulaid on aastaid töötanud Euroopa Kontrollikoja, kus kuupalk on ümmarguselt 15 000 eurot. Sellele summale lisandub 2200 eurot, kui kontrollikoja liige kolib elama Luksemburgi, kus see asutus paikneb. Sissekolimise eest makstakse veel 40 000 eurot hüvitist ja väljakolimist toetatakse 20 000 euroga.

Muideks, ka praegusele presidendile tähendas ametisse asumine sissetuleku kahanemist, sest tema tuli ära europarlamenti liikme kohalt.

MARKO SUURMÄGI

Sakala
433 0042

Kaare kool. Kes me oleme?

VILJANDI KAARE KOOL loodi kümme aastat tagasi selleks, et haridusliku erivajadusega lapsed saaksid võimalikult tugeva stardiplatvormi iseseisva eluga toimetulekuks. Üldse on selles õppehoones, mis varem kandis nime Viljandi vene gümnaasium, hariduslike erivajadustega laste õpetamisega tegeldud 1997. aastast. Võime julgelt väita, et see otsus on olnud õige. Viljandi linna juhtide tarkust sellist kooli luua ja pidada on kiitnud paljud tunnustatud spetsialistid üle Eesti. Rahulolu on näidanud lastevanemad ning õpilaste kogetud õpiedu ja hilisem toimetulek.

Kool ei ole ainult tarkuse omandamise paik, vaid esmajoonel keskkond, mis kujundab noort isiksust ja tema võimekust maailmas hakkama saada. See on keskkond, kus avalduvad anded ja kus kedagi ei jäeta kõrvale. Õppekeskkond on tervik, mis koosneb sotsiaalsest, vaimsest ja füüsilisest ruumist. Üht osa tervikust lahutada pole mõistlik ega tegelikult võimalik.

Praegune hariduspoliitika näeb ette kõikide laste koostõpetamist elukohajärgses koolis, mille üks printsiipi on kõikide laste võrdsed võimalused hariduse omandamiseks. Aga võrdsed võimalused ei tähenda seda, et kõik lapsed õpivad remonditud koolimajas ja samas klassiruumis, ehkki eri õppekavade alusel.

Kaasav haridus ei tohiks olla kunstlikult tekitatud olukord, kus erivajadusega lapsed on pandud tavakoolidesse lootes, et nii õpivad kõik koos ühiskonnas eksisteerima. Niimoodi tegutsedes jäävad kannatajaks kõik lapsed. Spetsiifiliste vajadustega laste arengut toetab eelkõige sobiv õpikeskkond, mille vajalikkust on hinnanud lastepsühhiaatrid.

ON LAPSI, KES ÕPIVAD riikliku õppekava alusel, kuid kelle sotsiaalne toimetulek on väga nõrk (näiteks pervasiivse arenguhäirega lapsed või aktiivsus- ja tähelepanuhäirega lapsed). Nad vajavad oma arenguks rahulikumat keskkonda ja individuaalset lähenemist mitu korda rohkem kui tavalapsed. On lapsi, kes ei talu näiteks suurt rahvahulka ega kõva lärmi. Mismoodi suures koolis neile rahulik õpikeskkond tagada?

Me võime koolitada ja abiks võtta tugispetsialiste, kuid see ei muuda keskkonda

LII SUSI

Kaare kooli hoolekogu esimees ja murelik ema

ELMO RIIG

lapse vajadustele vastavaks. Väikeklass ei tähenda lihtsalt väikest klassiruumi suures koolimajas. Viljandi linna kolmes üldhariduskoolis pole praegu sobivat ruumilahendust. Mitte üheski neist ei ole vajalikku 12 vaba klassiruumi erivajadustega lastele.

Lihtsustatud õppekava järgi õpivad lapsed väga erinevatel põhjustel: vaimupuue, psüühikahäired, aktiivsus- ja tähelepanuhäired, autismispektrihäired... Väita, et sellised lapsed võivad vabalt õppida tavalises üldhariduskoolis, on lihtsalt lühinägelik. Need lapsed õpivad Kaare koolis just sellepärast, et nad ei saanud tavakoolis hakkama.

Erivajadusega lapsi võib tavakooli kaasata vaid siis, kui selleks on sobiv keskkond (ruumiprogramm) ja piisavalt tugispetsialiste. Abiõpetaja ei saa olla lihtsalt isiklik abistaja, kes aitab lapsel ühest ruumist teise liikuda, vaid ta peab olema eripedagoogiliste teadmistega. Olukorras, kus psüühikahäiretega laste arv kasvab Eestis iga aastaga, on juba praegu väga keeruline selliseid inimesi leida.

MEID TEEB MURELIKUS see, et Viljandi linnal puudub kindel tegevusplaan nii Kaare kooli tuleviku kui erivajadustega laste haridust puudutavates küsimustes. Lammutamise ei tohi alustada, kui ehitusprojekti veel pole.

Paneme volikogule südamele, et kooli tuleviku puudu-

Meid teeb murelikuks see, et Viljandi linnal puudub kindel tegevusplaan nii Kaare kooli tuleviku kui erivajadustega laste haridust puudutavates küsimustes.

tav lahendus ei saa tulla alles 2022. aastal. Tegevusplaan peab olema juba praegu ning see peab valmima koostöös spetsialistidega.

Loodame, et laste tuleviku puudutavaid otsuseid ei tehta kiirustades ja otsustamisprotsessi kaasatakse ka spetsialiste. Samuti loodame, et otsustamisel ei lähtuta ainult ruutmeetritest ja kokkuhoitavast rahasummast. Selliste otsuste taga on väga paljude perede tulevik.

TSITAADID

«See on funktsionaalne hea kvaliteediga maja ning tema vorm on igati tänapäevastele nõuetele vastav.»

Rügi Kinnisvara
aktsiaseltsi projektijuht
Peeter Mauer Eesti Rahva
Muuseumi uuest
peahoonest
(Postimees, 29. september)

«Eestis pole ju presidendi isik nii väga tähtis, palju tähtsam on Tallinna linnapea isik. Kui Kersti Kaljulaid saaks sinna kõik need korporatiivsed püramiidid lahti raiuma ja välja tooma, sellest oleks ühiskonnale palju rohkem kasu.»

Ettevõtja ja endine
Tallinna linnapea
Jüri Möis
(Äripäev, 29. september)

«Mina ei saa Kersti Kaljulaidu toetada – silt «laarlastest eurobürokraat» leidis kinnitust.»

Keskerakonna parlamendi-
saadik Oudekki Loone
pärast kohtumist
Kersti Kaljulaidiga
(Postimees, 29. september)

«Ei tahaks lausa väita, et kuid kestnud kandidaatide soelamine oli nii-öelda simulaakrum, kuid samas ei kõigutanud miski tõsi-
asja, et postkommunistlik Eesti demokraatia on ikka veel eliitidemokraatia.»

Tallinna ülikooli
poliitikateooria professor
Rein Ruutsoo
(Eesti Päevaleht,
29. september)

«Kui Mart Laar oli enda tunnistuste kohaselt läbi lugenud ühe Milton Friedmani brošüüri, siis vaadates seda, kuidas riiki juhitakse paari kulunud vana-sõna abiga (eelarve peab olema tasakaalus, väikesmad maksud tähendavad suuremaid tulusid ja nii edasi), tundub, et meie poliitilisel eliidil pole vist isegi seda valgustatuse astet.»

Psühholoog ja valimiskogus käinud Elva volikogu liige Jüri Allik
(Postimees, 29. september)

«Sedelid tühjaks jätnud valijameeste sajatamine on halenaljakas, see oleks nagu mingi taidluskubi selgeltnägijate tuleproov: te ju niikuinii ei tea, kes ja miks.»

Kolumnist Ivan Markov
(Postimees, 29. september)

PRÄÄNIK

Eeloleval eakate päeval on Viljandimaal palju küpses eas inimestele mõeldud üritusi.

PIITS

Eile päeval otsustas üks juht oma auto Viljandis Tartu tänaval kahe maja vahele kõnniteele parkida.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

1000

Õpetajate minimaalne töötasu tõuseb tuleval aastal 1000 euronit ning keskmiselt vähemalt 1200 euronit. See tähendab, et pedagoogide palk peaks kerkima 4,6 protsenti.

Eelolev nädalavahetus toob 1. oktoobril kaasa rahvusvahelise eakate päeva, mille puhul korraldatakse pidusid peaaegu igas maakonna nurgas ning uuel nädalal tähistavad maakonna eakad seda päeva ka üheskoos Viljandi linnastaadionil sportides.

ELMO RIIG

EAKATE PÄEV

Enne spordiväljakule astumist käivad memmed ja taadid pidurõivaid tuulutamamas

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Sel laupäeval on rahvusvaheline eakate päev ning sel puhul ei jäta peaaegu ükski Viljandi-maa vald ega linn oma eakaid üksi koduseinte vahele kringlit sööma. Ettevõtmisi on tulemas rohkem kui kahel käel sõrmi.

Tervet maakonda hõlmavat rahvusvahelist eakate päeva tähistatakse Viljandi linnastaadionil 3. oktoobril algusega kell 12 ning siis on kavas kepikõnd, sportlikud mängud ja muusikaline tervitus. Eakatele mõeldud päevaseid pidusid toob aga juba eelolev nädalavahetus.

Ramsi vabaajakeskuse juhataja Maire Rahnel tähendas, et umbes 60 tulijale on etteastet tegema kutsutud Eesti Fil-

harmonia kammerkoori laulja Rainer Vilu, kes esitab kava «Unustamatu Georg Ots».

Peokleidid kapist välja

Maire Rahnel rääkis, et tänava on küll veidi vähem rahvast osalemas. «Varemalt on ikka saja ringis olnud, aga praegu on natuke vähem, sest need vanad raudnaelad hakkavad tasakesi koduseks jääma,» selgitas ta.

Pidu tuleb juhataja kinnitust mööda sellegipoolest tore. «Eks eakad oota ka selliseid sündmusi, et saaks veidike kleite tuulutada ja nii,» lisas ta.

Rahneli sõnul on sealne eakate päev ikka eeskätt vana vala piirkonna rahvale ja uues Viljandi vallas on pidusid rohkem. Näiteks täna tähistatakse eakate päeva Saarepeedi rahvamajas ning homme on Paisus eakate sügispidu, kus on külas Elmari raadio saatejuhtprodutsent Raen Väikene.

Mustla ja Halliste rahvama-

jas peetakse eakatepäeva pidu samuti täna ning homme on see plaanis Suure-Kõpu mõisas ja Karksi valla kultuurikeskuses.

Pilistvere kihelkonna eakad saavad kokku hoopiski Imavere rahvamajas, kuhu sõitmiseks on tellitud buss. Kõo valla kultuuritöötaja Silvi Annus tähendas, et neilt läheb 20-kohaline buss, aga ta teab, et inimesi läheb ka oma autodega. Sellist kihelkonna viisi kokkusaamist on juba aastaid teatud. Kui juuni algul kohtuvad Pilistvere kihelkonna lapsed ja novembris on üldine kihelkonnapäev, siis oktoobri algus on just eakate päeval. Neil pidudel on eakad saanud nii tantsida kui laulda. Annus rääkis, et tema juhendatava kohalike memmede tantsurühma naised olid oelnud, et igal aastal on nad tantsinud ja sel aastal tahaks ka teisi kleite tuulutada. «Nii et nemad astuvad sel aastal lauluga üles,» märkis ta.

Karksi valla eakaid on lõ-

bustama kutsutud ansambel Seelikukütid ning kell 12 algava peoga püütakse edasi anda tõelist pidutunnet. Kultuurikeskuse juhataja Kai Kannistu tähendas, et kuna jõulude ajal ei korralda nad eakatele suurt pidu ja tähistatud pole ka vanavanemate päeva, mis oli paar nädalat varem, on rõhk just eakate päeval.

216 praadi

«Pakume neile praadi ja kallame kohvi ja on kohvikukook – et nad tunneksid, et on pidu ja kohviku hõngu,» rääkis Kai Kannistu.

Kultuurikeskuse juhataja meenutas, et seda päeva on aastate kestel tähistatud eri moel ja rahvast on ikka olnud palju. «Praegugi naised paigutasid just laudu ja tellisime 216 praadi,» lausus ta ning tähendas, et nii suur rahvahulk pārsib küll tantsuvõimalust, kuid tagasihoidlikult annab jalga keerutada küll.

Laat pani õpetajal pea ringi käima

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Viljandi Kesklinna kooli algklasside maja huvijuht Kaina Mälgand liikus aulas peetaval mihklilaadal ringi, hoides ühes käes mikrofoni ja teises suurt kaanega kaussi, millesse pistis laadalt ostetud maiustusi. «Õpetaja Jüri, mis muljed laadast on?» küsis ta rahvamassis kohatud kolleegilt. Füüsikaõpetaja Jüri Ojamaa vastas, et tal on suu täis ja pea hakkas ringi käima, kui ruumi sisse astus.

Kesklinna kooli aulas oli 102 müüjat, kes olid ise või vanemate abiga valmistanud head ja paremat, mida lettidele panna. Muffinid, magus popkorn ja kommikook moodustasid kirjast valikust vaid väikse osa. Hinnad jäid enamasti alla euro. Huvijuht hõikas välja, et lava eest saab osta näiteks 15-sendiseid viineripirukaid. Kõige esimesena sai Mälgandi sõnul kaubast lahti III-b klassis õppiv Gloria, kelle maasikatega kaunistatud šokolaadikookid kadusid kümne minutiga.

Kendra Aidla müüs plast-ämbrikestesse pakendatud omanimelist küpsisekooki, milles oli mustikaid, kohupiimakreemi ning moosi, seda koos valgete ja pruunide küpsistega. Neid oli ta koos ema abiga valmistanud 20 tükki ja pool tundi pärast laada al-

Laadal said lapsed nii müüa kui osta – kui oma kauba eest raha käes, mindi enamasti teiste asju uudistama.

gust oli laual järel viis ämbrikest. Eelmisel aastal oli ta oma äri püstitamiseks veel liiga väike, aga nüüd käib juba teises klassis.

Jelena Izjumova oli poja kõrval leti taga, kus pakkus lisaks Kass Arturi koogile ja magusatele vahvlitele soolast suutäit – näiteks lõhe-riisipirukat. Tema sõnul läheb magus paremini peale lastele, soolast on olnud pigem lapsevanemad. Ka varem kooli mihklilaadal nii kauplemas kui ostlemas käinud Izjumova ütles, et lastele on see kooliaasta alguses väga oodatud päev.

Mihklilaadal koguti ka annetusi Viljandi loomade varjupaigale ja laadalistes panid kogumiskasti 205 eurot ja 17 senti.

Silme eest võttis kirjuks nii lettidel pakutav kui Kesklinna kooli aula vallutanud laadalistest hulk.

2 x MARKO SAARM

Sõidukaardita õpilane saab osta sooduspileti

Õpilastele annab sõiduõiguse maaliinidel bussijuhi juures registreeritud kiipkaart või pilett. 1. oktoobrist saavad õpilased, kel kaarti pole, osta sooduspileti hinnaga 50 senti.

Seni ei olnud Viljandi maaliinidel sooduspiletit õpilastele määratud ning kui

õpilasel tasuta sõiduõigust tõendavat kiipkaarti polnud, tuli tal osta tavahinnaga pilett. Omavalitsustele on välja jagatud hulk aktiveeritud asenduskarte, et lühendada kiipkaardi kadumise korral uue kaardi väljaandmise aega. (Sakala)

Jaak Allik oli üks neist, kes eelmisel laupäeval Estonia kontserdisaalis tulutult presidenti valimas käisid.

RANNAR RABA

POLIITIKA

Jaak Allik ei jätnud valimiskogus sedelit tühjaks, kuid on tulemusega rahul

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Valimiskogus Viljandit esindanud Jaak Allik, kes kutsus eelmisel nädalal ajakirjanduse vahendusel valijamehi üles sobiva kandidaadi puudumise korral urni tühja sedelit laskma, ise seda ei teinud. Samas on ta tulemusega rahul ning usub, et nüüd presidendiks pakutavast Kersti Kaljulaidist saab hea riigipea.

Jaak Allik, kui mõelda tagasi teie eelmise nädala arvamust Sakalas, siis presidendivalimistega läkski kõik nii, nagu te välja pakkusite. Kas olete nüüd rahul?

Enam-vähem läks tõesti nii. See, kas ma olen rahul, on omaette küsimus. Minu meelest võinuks juba Estonia kontserdisaalis presidendit ära valida – mina leidsin seal mõlemas voorus kandidaadi, kelle poolt hääletada. Samas tõi see, et ma ei pea suureks patuks, kui valijamees talle meelepärast kandidaati puudumisel sedeli tühjaks jätab. Aga et niimoodi toimunud inimeste hulk osutus lõ-

puks sedavõrd suureks, oli üllatus ka mulle.

Kuidas suhtute riigikogu fraktsioonide väljapakutud presidendikandidaadis Kersti Kaljulaidis?

Igal juhul on ta rohkem erakondade ülene kandidaat kui ükski neist, kes valimiskogus üles astus.

Kas te tunnete Kaljulaidi? Mida temalt kui tõenäoliselt uult presidendilt ootate?

Ma ei olnud varem temaga isegi mitte nägupidi tutvav. Oleks me üleeile kusagil ukse peal kohtunud, siis ma poleks teda ära tundnud. Ma pole temaga kunagi kokku puutunud ei tööalaselt ega poliitiliselt.

Küll aga olen lugenud tema mõtteavaldusi ja kuulnud esinemisi raadios. Nende kaudu on ta jätnud endast väga sümpaatse mulje. Ka tema CV on väga sümpaatne, kätkeas endas väga laia teemade diapasoni alates geneetikast ja lõpetades elektrijaama juhtimisega.

Mina pean omakorda märkimist väärivaks seda, et kui ta oleks Euroopa Kontrollikoja presidendiks, siis ta oleks Euroopa Kontrollikoja presidendiks. Samal ajal on praegu võimalus – juhul kui Kersti Kaljulaid osutub tööpoolest heaks presidendiks – et rahvas saab aru: ka poliitikas kehtib kõnekäänd «Tark mees ei torma».

ta juhiks ei saanud, valiti ta nõukogu esimeheks.

Lisaks tuleks tähele panna, et president nimetas ta hiljuti arengufondi asemele loodud arenguseire keskuse nõukogu liikmeks. Ka on ta 2011. aastast Tartu ülikooli nõukogu esimees. See kõik näitab, et tegemist on inimesega, kellel on väga lai sisepoliitiline visioon. Ja pärast Toomas Hendrik Ilvest vajabki Eesti just sellist presidenti, kes oleks sisepoliitiliselt tugev.

Kas ma loen siit õigesti välja, et te olete praeguse lahendusega pigem rahul?

Olen jah.

Tuleme lõpetuseks tagasi selle juurde, kuidas tänavune presidendivalimise protsess ligi pool aastat ühiskonda pinges hoidis, ridamisi läbikukkumisi pakkus ning lõpuks heleda plaksuga lõppes. Mis te arvate, kuidas see mõjutab Eesti poliitikute renomeed rahva silmis?

Eks ta mõju poliitikute usaldusväärsusele loomulikult halvasti. Rahvas tahab, et poliitikud otsustaksid. Mida kiiremini, seda parem. Samal ajal on praegu võimalus – juhul kui Kersti Kaljulaid osutub tööpoolest heaks presidendiks – et rahvas saab aru: ka poliitikas kehtib kõnekäänd «Tark mees ei torma».

Viimasel ajal on paljud avaldanud arvamust, et järgmiseks korra tuleks presidendivalimise süsteemi muuta. Mis teie sellest arvate?

Ilmselt teen ma nüüd väga ebapopulaarse avalduse. Kui kõrvutada riigikogu, omavalitsuste ja presidendivalimise süsteemi, siis minu arvates on viimane kõige paremini töötanud. See on kõige paremini läbimõeldud.

Ehkki protsess võib mõnikord venida pikale, töötab riigikogus kahekolmandikulise toetuse ja valimiskogus 50 protsendi pluss ühe hääle nõue selle nimel, et valitsev erakond või koalitsioon ei saaks tuumalt presidendiks määrata endale meelepärast inimest. Ehkki omal ajal seadust kirjutades ei osatud ette näha, et valimiskogus võib tühjade sedelite tõttu nurjuda, kannab süsteem kokkuvõttes ikkagi seda eesmärki, et president valitaks laia konsensuse pealt.

Üht-teist tuleb järgmiseks korraks muidugi muuta, kas või juba sellepärast, et käimasolev haldusreform vähendab valdade arvu.

Samuti võiks seniste kogemuste põhjal mõelda sellele, et tulevikus võiks üks inimene olla ametis vaid ühe ametiaja. Selline muudatus suurendaks presidendit iseseisvust, sest ta ei peaks muretsema, kas poliitikud ta ikka tagasi valivad.

Kersti Kaljulaid on üsna tundmatu

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Eesti uue presidendikandidaadi nimi Kersti Kaljulaid ei ütle suurt midagi, vähemasti mitte siis, kui astuda ootamatult inimesele ligi ja temalt Kaljulaidi kohta uurida.

Sakala reporter ja fotograaf palusid eile Viljandi tänavail pisut aega leida neljal naisel ja neljal mehel ning vastata kahele küsimusele. Kes on Kersti Kaljulaid? Kui inimene vastamisega jänni jäi, aitas ajakirjanik kaasa, pidades, mida vastaja temast kas või viimastel päevadel kuulnud on.

Teine küsimus puudutas Kaljulaidi senist töökohta ehk Euroopa Kontrollikoda. Mis asutus see on? Kas seda nime on vähemasti kuulnud? Oma kodulehel ütleb kontrollikoda oma ülesandeks jälgida, kas Euroopa Liidu raha kogutakse ja kasutatakse eesmärgipäraselt, ning aidata tõhustada Euroopa Liidu finantsjuhtimist.

JAANA ROOSIMAA, ametnik

IMRE TAE, ettevõtja

Ta on presidendikandidaat ja keegi Tartu ülikoolis. Nelja lapse ema.

Euroopa Kontrollikoja ei tea ma midagi, pole absoluutselt kuulnud. Äkki on maksukontroll?

Ta on nelja lapse ema, sellest vastusest täiesti piisab.

Euroopa Kontrollikoda on Euroopa korruptsiooni... Las ma mõtlen... Ei, seda ma praegu peast öelda ei tea. Ma Euroopa Liidu struktuuride kohta pole viitsinud lugeda.

Kaljulaid pole mitte ainult töötanud Euroopa Kontrollikojas, vaid ka mingi katlamaja direktorina ja mingi energeetika direktorina. Igal pool on ta olnud direktor. Ta on ametnik ja ei midagi muud. Ja nelja lapse ema.

SIIM SÕLLA, spetsialist

Kersti Kaljulaid on presidendikandidaat. Kes ta oligi... Euroopa Komisjoni volinik vist. Ega ma temast väga kuulnud ole. Eelmisi presidendikandidaate grilliti ja peedistati kõvasti, küsiti kõike. Uus kandidaat tuli nii kiiresti, et temast ei teagi suurt midagi. Aga tundub, et ta on riigikogule vastu võetav.

Mis on Euroopa Kontrollikoda, seda ma kahjuks öelda ei oska. Kuulnud sellest olen, aga neid asutusi on nii palju.

KALEV SÕOT, talupidaja

Kersti on tulevane president, ta on nagu seal riigikogus. Aga ma ei oska tema kohta midagi öelda, eile õhtul kuulsin temast.

Euroopa Kontrollikoja ei ole ma üldse kuulnud.

GALINA TŠIBIZOVA, koristaja

Keegi ta seal Tallinnas on, presidendiks on vist saamas. Temast endast ma midagi ei tea.

Euroopa Kontrollikoja olen kuulnud, aga ei tea, mis see on.

INDREK HEIN, pensionär

Ta on uus presidendikandidaat. Seda ma tean, et ta on palju välismaal olnud, aga üldiselt... Täitsa soliidne naisterahvas, kõlbab küll.

Mis on Euroopa Kontrollikoda? Olen kuulnud, aga jään vastuse võlgu. Eks ta seda suurt Euroopa pada uurib. Kaljulaid seal justkui töötas ka.

MARIANNE KALLAS, asjaajaja

Ma ei teagi, kes ta on. Ma pole poliitikaga eriti kursis. Eks ta seal valimistel osale, aga ma täpselt ei tea. Ausalt, ei tea, ma pole jälginud viimase aja sündmusi, pole telerit vaadanud ega raadiot kuulnud, mul on praegu muud teha.

Euroopa Kontrollikoja pole ma kuulnud.

AINIKKI SEPPAR, tudeng

Ta on kandidaat, kes soovib nüüd presidendiks saada. Aga ma ei tea temast midagi.

Euroopa Kontrollikoja ma kuulnud ei ole.

Riigikogu vanematekogu, kuhu kuuluvad parlamendi juhatuse liikmed ja fraktsioonide esimehed, ning presidendikandidaat Kersti Kaljulaid (vasakult viies) andsid ülelele pärastlõunal Toompea lossis ühise pressikonverentsi.

LIIS TREIMANN / POSTIMEES

PRESIDENDIKANDIDAAT

Terane, kiire, selge sõnaga – Eesti võib saada esimese naisriigipea

TUULI KOCH
KARIN KANGRO
Postimees

Kui enamik riigikogu parteidest oli asunud Kersti Kaljulaiu selja taha – mõni suurem toetaja nimetas teda oma jõulisuse poolest isegi Eesti Margaret Thatcheriks –, toetades tema kandideerimist uueks riigipeaks, ei jäänud Reformierakonna fraktsioonil ja juhatusel muud üle kui teistega nõustuda.

Selgelt endist ministrit ja diplomaati Jüri Luike (IRL) toetanud Reformierakond võis paar päeva tagasi mõelda, et riigikogu esimees Eiki Nestor (SDE) pani ta oma valikuga kahvlisse. Saaanud Luigele kolme riigikogu fraktsiooni toetuse, tuli sotsidelt Kaljulaiu kujul veelgi veenvam pakkumine. Ning olukord oli pärast eelnevaid presidendivalimise voore jõudnud niikaugele, et muud ei jäänudki üle. Riigikogu vanematekogus presidenditsinguid juhtinud Nestor pidi hoogtöö korras initsiatiivi haarama.

Kaljulaidu meelitati presidendivõitlusesse juba kevadel. Toona polnud ta sellest huvitatud, liiatigi käis suur sisepoliitiline kemplus tema Euroopa Kontrollikoja liikme koha ülevõtja ümber.

See, kui paljud reformierakondlased Kaljulaiu toetuseks laupäevaks oma allkirja annavad, pole selge. Nii nagu ei saa olla kindel ja selge see, kui palju hääli ta lõpuks esmaspäeval riigikogus kogub. Jutud reeturlikkusest, topeltmängust ning otsustamise taas valimiskokku tagasi saatmisest levisid ülele-

ELULUGU

Kersti Kaljulaid on sündinud 30. detsembril 1969 Tartus.

- 1987 Tallinna 44. keskkool
- 1992 Tartu ülikool, kõrgharidus bioloogias
- 2001 Tartu ülikool, kutsemagistri kraadi (MBA) ärijuhtimises
- 1994–1997 Eesti Telefon, telefonikeskjaamade müügi-juht
- 1997–1998 Hoiupanga Investeeringute aktsiaselts, projektijuht
- 1998–1999 Hansabank Markets, investeerimispankanduse osakonna projektijuht
- 1999–2002 peaminister Mart Laari majandusnõunik
- 2001–2004 valitsuse esindaja Eesti Geenivaramu nõukogus
- 2002. aasta veebruarist Iru elektrijaama juhtimisarvestuse osakonna juhataja, sama aasta septembrist direktor
- 2004. aasta maist Euroopa Liidu raha korra kohast haldamist kontrolliva Euroopa Kontrollikoja liige
- 2001–2004 Isamaaliidu liige, valimistel osalenud ei ole
- 2002–2004 Kuku raadio saate «Keskpäevatuund» üks juhte
- 2011. aasta detsembrist Tartu ülikooli nõukogu esimees
- 2009. aastal valis Eesti Euroopa Liikumise nõukogu ta aasta eurooplaseks
- Peres üks tütar ja kolm poega

Allikas: Postimees

le kõigi parteide esindajate suust.

«Kersti Kaljulaid on laia silmaringiga, pikaajalise rahvusvahelise suhtluse kogemusega väärikas presidendikandidaat ning vastab nendele ootustele, mis Reformierakonnal presidendiga suhtes on,» ütles Reformierakonna esimees, peaminister Taavi Rõivas pärast juhatuse kogunemist.

Eetrisse pääseb vaid üks

Kersti Kaljulaiuga kohtumise järel kostis Reformierakonnast ka nurinat, et teatud valdkondade puhul ei saadud temalt selgeid vastuseid ja seisukohti, kuid lepitati paratamatusega.

Leidus ka neid, kes teda avalikult kiitsid. Näiteks äsjaast välisministrist Marina Kaljurannast presidendit teha lootnud riigikogu liige Keit Pentus-Rosimannus. «Kersti Kaljulaid võib olla üllatuslik kandidaat, aga sisu on tas kõvasti. Kohtusime. Küsisime. Toetame. Edu!» teatas ta sotsiaalmee dias.

Samuti Kaljuranda toetanud riigikogu Reformierakonna saadikurühma liige Liina Kersna tunnustas: «Jah, Kaljulaid ei ole Kaljurand, aga ta on siiski hea kandidaat presidendiks. See, et ta on noor, on pigem hea kui halb, sest energiat peab selles ametis olema. Teiseks on ta selge sõna ja selge

silmavaatega. Intelligentne ja elukogenud. Mina toetan.»

Reformierakonna aseesimees, europarlamenti liige Kaja Kallas leidis, et Kaljulaiust saaks Eestile hea president. Küll aga pole ta rahul sellega, et kandidaati ei leitud demokraatlike valimiste teel ning õige inimene tuleb pärast seda, kui valimised on sisuliselt läbi.

«Miks IRL ei võinud Kersti Kaljulaidu kohe kandidaadiks esitada? Nüüd kiiruga vanematekogus otsustades (enne kui isegi parlamendifraktsioonid on saanud seda omavahel arutada) jätab see tõesti kitsa ringi kokkuleppe mulje. Seda ei ole vaja ei tulevasel presidendil ega ka mitte riigikogul ning ammugi mitte erakondadel,» kirjutas Kallas oma blogis ning rõhutas vajadust presidendivalimiste reeglistikku muuta.

IRL-i esimees Margus Tsahkna tõdes, et presidendivalimised ei ole Vikerraadio soovikontsert, kus kõik saavad oma lemmiklugusid tellida. «See aeg on läbi. Tellida isegi saab, aga eetrisse lastakse vaid üks,» nentis ta. «Ei ole just tavapärase, et nii paljud erakonnad suudavad oma erahuvid tagaplaanile lükata ja leida ühise, tugeva presidendikandidaadi. Ja see on väärtus, mida ei saa põhja lasta. Meie kohtumine Kersti Kaljulaiuga veenis, et konsensuses võib tekkida ka väga tugev otsus.»

Vabaerakonna esimene eelistus oleks olnud rahvusvahelise kaitseuuringute keskuse direktor Jüri Luik. Erakonna juht Andres Herkel kinnitas aga, et kui Kaljulaid üles seatakse, hääletavad kõik kaheksa fraktsiooni liiget tema poolt.

Sotsiaaldemokraadid eesotsas Nestori ning Kaljulaiu kandidatuurist algusest peale kinni hoidnud SDE esimehe Jevgeni Ossinovskiga võivad pi-

dada end tulevase presidendiga tegijaks.

«Kersti Kaljulaid on avatud meele ja laia silmaringiga naine. Ta on inimene, kellel on oma arvamus ja julgus seda välja öelda, tugev analüüsivõime ning oskus oma seisukohti argumentidega toetada. Me näeme Kersti Kaljulaiu oluliste tugevustena kogemust nii avalikust sektorist kui ettevõtlusest, samuti on ta panustanud mõttekoja Praxis juhtimise nõukogu esimehena,» seisis sotside ülelele päeval väljasaadetud pressisõnumis.

«Kersti Kaljulaid on osalenud paljude Eestile vajalike otsuste langetamisel, olgu siinkohal näiteks toodud vaid sajan-divahetuse perioodi jäävad olulised sotsiaalvaldkonna reformid. Selgelt tema kasuks räägivad ka rahvusvaheline kogemus Euroopa Kontrollikoja liikmena ja panus akadeemilise elu arengusse Tartu Ülikooli nõukogu esimehe kohuseid täites. Tema panust on märganud ja hinnatud nii Eestis kui Euroopas, mida tõendavad ka talle antud aasta eurooplase tiitel ja Koosmeele auhind.»

Sotsid näevad Kaljulaiust innustavat eeskujut. «Sotsiaaldemokraatidena on meil hea meel, et Eesti Vabariik võib veel enne sajandat sünnipäeva saada oma esimese naispresidendi. Sotsiaaldemokraadid toetavad Kersti Kaljulaidu!» kõlas nende rõõmuhoie.

EKRE on veel umbusklik

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimehe Kadri Simsoni sõnul on Kersti Kaljulaid väärakas kandidaat, kes on igati kompetentne ja täidab mitut kriteeriumi, mida Keskerakond tulevaselt presidendilt ootab.

«Meile meeldivad tema tugev majandusala taust ja sõl-

Perel pole tähelepanust pääsu

Võimaliku tulevase presidendiga Kersti Kaljulaiu abikaasa on huumorisoont ja tagasihoidlikust hindav insener Georgi-Rene Maksimovski, kellega tal on kaks poega. Nagu ütles Maksimovski tuttav, võib Kaljulaiu otsus võtta vastu talle pakutav presidendiamet olla isiklikult kõige kurvastavam just tema abikaasale.

Pärast kümmet Luksemburgis veedetud aastat kodupere-mehena lootis Maksimovski kodumaale naastes hakata pigem vaikselt taas tegelema oma erialaga, kuid nüüd pole tal avalikuse tähelepanust paraku pääsu. (Postimees, Sakala)

Kolm küsimust Kanal 2-lt

Kersti Kaljulaid, mis olid need argumendid, mis teid ära veenisid?

Oli vaid üks argument: riigikogu vanematekogu tegi mulle sellise ettepaneku. See on kogu minu tagala, kogu minu kindlustunne. Ja need inimesed, kellega me täna (kolmapäeval – toimetuse) istusime ja vastasime küsimustele, on täna ka minu meeskond. Eile (teisipäeval – toimetuse) ma ütlesin, et mul pole meeskonda, nüüd on mul selline meeskond.

Otsuses kandideerida oli omajagu ka riskijulgust.

Keegi pidi. Olukord oli väga keeruline, on jätkuvalt väga keeruline. Olukord tundub paljudele ebaõiglase nende kandidaatide suhtes, kes olid enne. Ka minule tundub see nende suhtes ebaõiglase. Aga keegi pidi võtta selle palli ja minema edasi.

Kas igaks juhuks olete valmis-tunud ka selleks, mis saab siis, kui esmaspäeval 68 häält siiski kokku ei tule?

Riigikogu vanematekogu on palunud mul kandideerida. Fraktsioonid on mind toetanud. Ja ma usaldan neid.

tumatus erakondadest. Me vajame erakondadeleest kandidaati ning Kersti Kaljulaid võiks selleks sobida. Kui riigikogulased esitavad Kaljulaiu kandidaadiks, siis Keskerakonna taha tema äravalimine kindlasti ei jää,» rääkis Simson pärast kandidaadiga kohtumist ning lisas: «On selge, et meie esimene valik on endiselt Mailis Reps, kuid ka meie oleme valmis tegema kompromisse. Mailis on sõnanud, et kui leiame erakondadeleest kandidaadi, siis ta on valmis ka ise sellise inimese esitamist allkirjaga toetama.»

Eesti Konservatiivsel Rahvaerakonnal kulus ülelele Kaljulaiuga kohtumisele napp veerand tundi. Otsust ei tulnud.

Riigikogu fraktsiooni esimehe Martin Helme sõnul näitas Kaljulaid end ühelt poolt julge, hästi informeeritud ja sõnaosava kandidaadina, ent mitmes valdkonnas oli vestluspartneritel maailmavaatelisi erinevusi. «Eelkõige koostööeasuse, Eesti-Vene piirilepingu ja immigratsiooni küsimustes,» ütles ta, võttes nii endale kui ka erakonnale lisaaega konsultatsioonideks.

Viljandi kaasava eelarve projekti ideid saab tänava pakkuda kolmandat korda. Kahel eelmisel aastal on selle raha eest korda tehtud Uueveski trepid ja Paala järve rand. Fotod on mõlema avamiselt.

2 x MARKO SAARM

30 000

Kaasava eelarve ideede esitamisel käib lõpuspurt

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Täna on viimane päev, mil saab esitada Viljandi kaasava eelarve projekti ideid.

Eile lõunaks oli veebilehel volis.ee üleval 20 ettepanekut, mille linnakodanikud olid 30 000 euro kasutamiseks teinud. Paar tundi hiljem oli see arv kasvanud juba 25-ni.

«Selliste üleskutsete puhul saadavad inimesed üldjuhul ettepanekuid kohe alguses ja siis, kui tähtaeg hakkab lähema,» nentis Viljandi arenguspetsialist Jako Arula, kes esitab ideid linnavalitsuses haldab. Ta tõi välja, et paari esimese päevaga laekus kümme ettepanekut, ja aval-

das arvamust, et sama viljakaks võivad kujuneda ka viimased päevad.

Arula kinnitas, et kui peas keerleb idee, mis tundub hea, võiks selle kindlasti esitada, sest isegi kui see ei võida, võib väljaütlemisest edaspidi kasu sündida. Arenguspetsialist märkis, et mida täpsemini on ettepanek sõnastatud, seda suurem on tõenäosus, et see leiab toetajaid.

Suurt muutust pole

Viljandi linnapea Ando Kivi ütlis 20 esimese idee kohta, et uusi tendentse pole eelmise aastaga võrreldes märgata ning endiselt esitatakse palju ettepanekuid midagi linna-ruumis korda teha.

«Aga on ka huvitavaid ja esmapilgul ehk isegi ulmelise-

na kõlavaid ideid,» jätkas ta ja tõi näiteks mõtte soetada Viljandi Linnahooldusele akutitel aiatöömashinad, mis ei teeks nii palju müra kui bensiinimootoriga niidukid ja puhurid.

Linnapea avaldas heameelt selle üle, et kaasava eelarve projekt on tugevasti kanda kinnitanud.

«Ilmselgelt on näha, et viljandlased on selle protsessi omaks võtnud. See on asi, mis pakub huvi ja millega tahetakse kaasa tulla. Mul on selle üle siiralt hea meel,» kõneles Kivi-berg.

Kolmandat korda

Selleks, et oma idee välja pakkuda, on kaks võimalust. Kuni tänase päeva lõpuni saab ettepaneku esitada volis.ee lehe

kaudu. Veebilehel on võimalik tutvuda kaasava eelarve põhimõtete ja reeglitega. Idee esitamine ei nõua ID-kaardi ega mobiil-ID kasutamist.

Paberile kirjutatud idee võib viia linnavalitsuse Laidoneri plats 5 majja arenguspetsialisti kabinetti. Ettepanekuid võetakse vastu linnavalitsuse tööaegadel.

Pärast ideede esitamise tähtaja möödumist sõelutakse neid kahes komisjonis. Linnakodanikele häältamiseks läheb kümme paremat ettepanekut. Rahvahääletus kestab 24. oktoobrist 4. novembrini volis.ee keskkonnas.

Kaasava eelarve projekti ideid otsitakse Viljandis kolmandat korda. Kahel eelmisel aastal on võitjaks tulnud Uueveski treppide ja Paala järve ranna korraldamine.

Mulgi messi korraldaja suri ootamatult Itaalias

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

15 aastat Viljandis Mulgi messi korraldanud Tõnu Kaasik suri pühapäeval ootamatult Itaalias, kuhu ta oli sõitnud koos mitme teise viljandlasega vaatama rahvuste krossi.

Kui suurvõistluse esimesel päeval oli 53-aastane Kaasik raja ääres ning elas omadele kaasa suurt Eesti lippu lehvitates, siis pühapäeva lõuna ajal tuli ootamatu teade tema surmast.

«Ega meiega ei tea, mis täpselt juhtus,» tunnistas Tõnu Kaasiku vend Raimo. «Saime vaid kinnituse surma kohta. See oli meile väga ootamatu.»

Viljandlastele oli Tõnu Kaasik tuntud eeskätt kui Mulgi messi korraldaja ning kohalikus motoelus kaasalõoja. Aastaid korraldas ta lisaks messile Viljandis ka moto-meeste kokkutulekut, kuid see lõppes paar suve tagasi koos muusikafestivali «Rock Ramp» kadumisega.

Messi korraldusmeeskonnaga liitus Kaasik 2002. aastal, kui ta alustas selle tegevust aktiivselt Hetika palgalise töötajana. 2007. aastal ostis ta korraldusõiguse endale ning sellest alates oli ta messi peakorraldaja ja omanik.

Mulgi messi peetakse Viljandis juuni algul hansapäe-

vade ajal ning koos samal ajal oleva hansalaadaga on see võib-olla kogu Lõuna-Eesti suurim kaubandusüritus.

«Mina nimetan seda ikka nõõpnõelast-allveelaevanimeseks,» kirjeldas Tõnu Kaasik oma ettevõtmist tänava juuni algul. Tema tehtud üritus on aastaid erinenud teistest Eesti messidest selle poolest, et lisaks kauba tutvustamisele tohtis seda ka müüa. Aastate jooksul tuli seetõttu ette, et auto leidis messiplatsil ostja lausa sularahe eest. Tänavu oli kauplaid sadakond ning boksid võtsid enda alla kogu Vabaduse platsi ja Tasuja puiestee ümbruse ala.

«Ta oli väga seltskondlik ja tihti ka seltskonna hing,» meenutas Raimo Kaasik oma lahkunud venda. «Organiseerimises oli ta väga tugev ja see ehk oligi tema meelistegevus.»

Nii oli Tõnu Kaasik tegev motovõistluste korraldamises, aga ka näiteks saapaheite Eestisse toomises.

Vaba aega sisustas kogu oma elu Viljandis elanud Tõnu Kaasik ka laulmisega ning lõi kaasa mitmes kooris. Viimasena oli ta Viljandi meeskoori Pange Poisid liige.

Tõnu Kaasiku ärasaatmise päeva pole kindlaks määratud, sest lahkunu Itaaliast koju toimetamine võtab aega.

Tõnu Kaasikut võis tihti näha mõne mootoriga kahe rattalise sõiduki seljas, sest mootorrattad olid tema suur hobi.

ELMO RIIG

Viljandi kohtumaja roosa fassaad vajab taas kohendamist

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

Üheksa aastat pärast viimast remonti ja kaks aastat pärast pisiviimistlust vajab Tartu maakohu Viljandi kohtumaja taas välist värskendamist.

Riigi Kinnisvara aktsiaseltsi lõuna piirkonna haldur Andres Mägi ütles, et 8. septembril alanud remont lõpeb hiljemalt järgmise aasta 30. mail, aga sobivate ilmastikutingimuste korral võib see valmida ka tänavu.

Nagu ta märkis, hõlmab hoone mitme osa renoveerimine peamiselt parandus-, kroh-

vimis- ja värvimistöid. Samuti uuendatakse aiapostid.

Tööd teeb osühing Mulgi Ehitus ning kogu ehitus läheb maksma 92 208 eurot 96 senti. Selle summa tasub Riigi Kinnisvara.

Viimati läbis Viljandi kohtumaja suure remondi 2007. aastal. Küsimusele, mida toona valesti tehti, et üheksa aastat hiljem maja parandamist vajab, vastas Mägi, et valesti pole midagi tehtud.

«Hoone elukaart arvestades on remondi tegemine heaperemehelik käitumine, et mitte lasta tekkida olukorral, kus see vajaks kapitaalremonti

ning palju suuremat rahalist väljaminekut,» selgitas ta. «Omanikuna seisame hea selle eest, et kohtumaja oleks korras nii seest kui väljast.»

Viimati vajas hoone köpitsemist 2015. aasta kevadel, kuid Mägi sõnul ei saa seda päris remondiks nimetada: siis lasti parandada hooneesise sokli krohvi. «Tegu on muinsuskaitsealuse hoonega. Väiksemad parandustööd tuleb õigel ajal ära teha.»

Mägi lisas, et korrapärane hooldus tagab vara säilimise, nõuetekohase töökeskkonna ning mõistlikud kinnisvarakulud pikema aja jooksul.

Sõltuvalt töö käigust ja ilmastikust lõpeb kohtumaja remont veel sel aastal või tuleva kevade lõpuks.

MARKO SAARM

TEEMAD

Toimetaja RANNAR RABA, 433 0051, rannar.raba@ajaleht.ee

474 000 000

Eesti riigi investeringute ja investeringutoetuste maht kasvab järgmisel aastal kaheksa protsenti ning ulatub 474 miljoni euron. Sellest 70 protsenti läheb majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi investeringuteks.

LOOTUS

**230 000
EUROT**

TEGELIKKUS

**54 000
EUROT**

Nõukogude aja lõpus pidi Pärnu maantee 35-a majja tulema metsamajandi kontor, kuid seda ei ehitatud valmis ja kivist majakarp jäi kaheks kümnendiks tühjalt seisma. Nüüd rajatakse sinna osaühingu Varaks eestvõttel 60 korterit. Kui algul loosis arendaja hoone ehituseks saada väikeinvestoritelt umbes 230 000 eurot, siis tegelikult sõlmiti ühisrahastuse lepinguid vaid 54 000 euro väärtuses.

ELMO RIIG

ÜHISRAHASTUS

Viljandi väikeinvestorid panustasid kortermajja loodetust vähem

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Viljandi äärelinna uut kortermaja ehitav kinnisvaraettevõtja tunnistab, et tema kevadel väikeinvestoritele tehtud ettepanek tulla arenduse osanikuks ei langenud just ülearu viljakale pinnaele.

Osaühing Varaks hakkas Pärnu maantee ääres paarkümmend aastat poolikuna seisnud majakarbist elumaja rajama mullu detsembris ning nüüd on tööd lõpusirgel. Kunagi metsamajandi kontoriks kavandatud hoonesse tuleb 60 korterit, millest suurem osa on ühe- ja kaheoalised. Plaan näeb ette elupindade võimalikult kiiret väljarendimist või mahamüümist. Üldjoontes sarnaneb ettevõtmise projektiga, mille viis sama firma mullu ellu Suur-Kaare tänaval, kus kohandas elamuks endise Paalalinna kooli algklasside maja.

Enamik seekordse ehituse 1,5 miljoni eurosest maksumusest kaetakse pangalaenu. Osa umbes 500 000 euro suur-

sest omaosalusest kogus projekti eestvedaja aga kokku väikeinvestoritelt. Niisugust ühisrahastuse mudelit ei ole varem Viljandis kasutatud.

54 000 eurot

«Saime umbes neljandiku sellest, mida algne maksimumplaan ette nägi,» ütles Varaksi juht ja omanik Raul Alliksaar (pildil).

Tema sõnul oleks olnud ideaalne, kui kaasinvestorid oleksid panustanud 230 000 eurot, summa jäi aga vaid 54 000 euro kanti.

Viljandi Kapitalina väljareklaamitud pakkumises silmas nii eraisikuid kui äriühinguid, kes sooviksid kaasa aidata Viljandi arengule. Tasuks lubati ettevõtmisse pandud summa pealt maksta märksa kõrgemat intressi, kui maksavad pangad hoiuste puhul. Alusstsenaariumi teokssaamise puhul arvatati investeringu aastatootlikkuseks kuni kuus ja optimistliku stsenaariumi puhul kuni üheksa protsenti. Pankades on samas tähtsajaliste hoiuste intressid praegu nulli lähedal.

Kokku sõlmis Viljandi Kapitali lepingu kümme korda kaasa investorit, kellest suurem osa on eraisikud. Mängu pan-

dud summad jäid vahemikku 1000–10 000 eurot.

Alliksaar kinnitas, et oli selliseks tulemuseks valmis ja seetõttu valmib maja ikkagi ettenähtud ajaks. «Lootsime parimat, aga oletasime samas, et Viljandis pole just ülearu palju neid, kel raha niisama pangakontol seisab ja kes oleksid valmis seda kinnisvaraärisesse suunama. Eks see ole paljuse usalduse küsimus. Ja oma osa oli ka sellel, et me ei pidanud otstarbekaks reklaamikampaaniale kuigi palju kulutada,» rääkis ta.

Kohalik asi

Varaks pidas Viljandi Kapitalina väljareklaamitud pakkumises silmas nii eraisikuid kui äriühinguid, kes sooviksid kaasa aidata Viljandi arengule. Tasuks lubati ettevõtmisse pandud summa pealt maksta märksa kõrgemat intressi, kui maksavad pangad hoiuste puhul. Alusstsenaariumi teokssaamise puhul arvatati investeringu aastatootlikkuseks kuni kuus ja optimistliku stsenaariumi puhul kuni üheksa protsenti. Pankades on samas tähtsajaliste hoiuste intressid praegu nulli lähedal.

Raul Alliksaar nentis, et ta ei lootnudki konkureerida Tallinnas analoogset investeerimisvõimalust pakkuvate tegijatega, sest nende arendused on üldjuhul märksa ambitsioonikamad ning seega ka lubatav tootlikkus suurem. «Meie filosoofia panustas rohkem kodukoha patriotismile,» lausub ta.

Ehkki seekord jäi ühisrahastuse korras kogutud investering loodetust kesisemaks, on Varaksil kavas samasugust koostöövõimalust pakkuda ka oma tulevaste arenduste puhul.

Aadressi Pärnu maantee 35-a kandma hakkava korterelamu fassaaditööde ja haljastuse korrastamisega peaks ühele poole jõutama järgmisel nädalal. Esimesel korral on sisetööd lõpetatud ning seal asuvast 15 korterist on juba 12 peale rendileping sõlmitud. Saadaval on veel kaks kaheoalist korterit ja üks kolmetoaline.

Kõrgematele korrustele jäävad elupinnad valmivad järkjärgult eeloleva kolme kuu jooksul, kuid arendaja sõnul ei takista see varasemat sissekoolimist esimesele korrusele.

Ettevõtlusnädal ärgitab julgelt ja suurelt mõtlema

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

SELGITUS

KAAREL LEHTSALU, arenduskeskuse juhataja

3.–9. oktoobrini saab teoks järjekordne üleriigiline ettevõtlusnädal, mille üldpealkiri on «Mõtlemine suurelt».

Tavapärastelt peetakse ettevõtlusnädalal tasuta loenguid ja konverentse ka Viljandimaal. Ühtlasi kutsutakse huvilisi uudistama kohalikke ettevõtteid ja tutvustatakse Viljandimaa loomemajanduskeskuse tegevust.

Viljandimaa arenduskeskuse juhataja Kaarel Lehtsalu avaldas heameelt selle üle, et eelmistel aastatel on ettevõtlusnädala üritused osutunud populaarseks. Nii näiteks olivat eelmisel aastal kõigi nende peale kokku loetud enam kui 1000 osavõtjat. «Minu hinnangul on see ilmekas tõend, et meie maakonna inimestel jagub ettevõtlikku vaimu ja uudishimu.»

Esmapäeval on Sakala keskuses alustavate ettevõtjate päev, mida juhivad inspiratsioonikoolitaja Harald Lepisk. Muu hulgas räägitakse sellest, kuidas laiendada oma kontaktide võrgustikku ning kuidas saada julgust esimeste ärisammude astumiseks. Samuti saab kuulata vilunud ettevõtjate lugusid.

Teisipäeval korraldatakse Sakala keskuses noorte inspiratsioonipäev. Teiste esinejate seas astuvad publiku ette olümpiamedalist Kaspar Taimsoo, seikluskasvatuse ja viha valitsemise lektor Sergei Drögin, kultuurikorralduse ja sotsiaalse ettevõtlusega tegeleva mittetulundusühingu Rabarebased esindaja Liisa Nurmela ning noortebändi Ameral liikmed.

Kolmapäeval tuleb pärimusmuusika aidas Viljandi linnavalitsuse eestvõttel seminar «Terves kehas terve vaim». Seal annab toitumisterapeut Siret Saarsalu soovitusi, kuidas süüa tööpäeval, ning spordibioloog Kristjan Port kõneleb väsimisest ja puhkamisest.

Ettevõtlusnädal puudutab kõiki olulisemaid teemasid. Näiteks pööratakse tähelepanu alustavatele ettevõtjatele ning maa- ja loomemajandusele. Üritustest pean kõige olulisemaks reedest konverentsi Grand Hotel Viljandis.

Kindlasti on tähtis ka see osa programmist, mis puudutab noori. Tajume selgesti, et noorte ettevõtlikkus on taas tõusuteel. Usutavasti kannab see sihikindel töö vilja, mis hakkab mõne aasta pärast realses ettevõtluses tunda andma.

Neljapäeval korraldab maaelu edendamise sihtasutus Olustveres maaettevõtluspäeva. Samal ajal peetakse Suure-Jaani gümnaasiumi aulas konverentsi «Ettevõtja rutiinist välja». Viimati mainitud astuvad teiste seas üles ettevõtja Hans H. Luik ja psühholoog Rita Rätsepp.

Reedel paneb ettevõtlusnädalale punkti Grand Hotel Viljandis peetav maakonna majanduskonverents teemal «Viljandimaa ettevõtluse ja tööstuse arengueeldused». Seal on peaesinejad majandusteadlane Urmas Varblane ja SEB majandusanalüütik Mihkel Nestor. Muu hulgas leiab konverentsil aset kolm 45-minutilist arutelu-sessiooni ressurssidest, ettevõtjate võimekusest ning toodete ja teenuste väärtuste suurendamise võimalustest.

Täpsem info ja ajakava on leitav arenduskeskuse internetilehelt.

Algajad on oodatud koolitusele

Viljandimaa arenduskeskus kutsub alustavaid ettevõtjaid taas koolitusele.

Ettevõtja koolituse 2016. aasta teine õpperühm alustab tegevust 13. oktoobril. Koolituse maht on seitse päeva ning sellele lisandub iseseisev kodune töö. Ühte nädalasse on kavandatud kuni kaks koolituspäeva.

Koolitusele on oodatud eelkõige varasema ettevõtluskogemusega inimesed või tegevust äsja alustanud ettevõt-

jad. Seal on võimalik omandada ettevõtlusvaldkonna alustadmisi ja -oskusi ning saada praktilisi teadmisi oma ettevõtte rajamiseks.

Koolituse lõpuks on iga osaleja tarvis loodud oma ärimudel, samuti valminud praktilise suunitlusega äriplaan ja tegevusplaan, mis on hea abivahend oma ettevõtte käivitamisel ja arendamisel.

Täpsem info koolituse kohta on leitav arenduskeskuse kodulehelt. (Sakala)

INFOTEHNOLOOGIA Olgu arvuti-, telefoni- või teleriekraan – mõni neist leidub igas kodus. Paljudes kodudes on neid lausa mitu. Sage li ei tea inimesed aga, kuidas ekraani õigesti puhastada, et tagada selle pikk eluiga.

Ekraani puhastades võib seda vigastada

RIINA MARTINSON
riina.martinson@ajaleht.ee

Nutitefonist on saanud kaaslane, mille ekraani meie sõrmed väga palju silitavad. Paraku jäta me nii ekraanile higi ja toidupalukesi. Võtmete kõrval taskus loksumine lisab mõnegi kriimu.

Ühest küljest pole ekraanilt paistvad jäljed just kõige ilusamad. Teisalt võivad kleepunud osakesed lisavigastusi põhjustada ja häirivad pildi kvaliteeti.

Telia tootejuht Andres Koka selgitas, et mustus võib vigastada ekraani, kui see satub tihedasse kontakti mõne teise pinnaga. Näiteks kui haarate taskust telefoni, tekib hõõrdumine ja see võibki põhjustada väikseid kriimustusi.

Seega tasub ekraan puhtana hoida. Õpetusi selleks leiab kas või YouTube'ist sadu, paraku käivad paljud neist üksteise vastu.

Ainult erivahenditega

Telefonimüüjad soovivad kui ühest suust, et ekraani tasub puhastada ainult selleks

mõeldud vahenditega, näiteks spetsiaalsete lappide ja vahuga, ning veelgi parem oleks ekraan kaitsekile või -klaasiga katta. Enamik meist käib aga ekraani üle mõne riidetüki või paberist taskurätiga ja kui mustus eriti kõvasti külge on kleepunud, teeb ekraani vee-ga märjaks. Silmale jääb pilt enam-vähem puhas, aga tõenäoliselt tekitame nii ekraanile lisakriime ja veetilk võib mõnest praakesest sisse niriseda.

«Veega võib puhastada aknaid ja muid klaaspindu, aga ekraanid ei kuulu tavaliste klaaspindade alla ja nende puhastamiseks tuleb kasutada ikkagi spetsiaalseid vahendeid,»

Lapid tasub enne puhastama asumist üle kontrollida, sest liivatera, mis on sattunud lapile, võib teha palju kurja.

ANDRES KOKA,
Telia tootejuht

hoiatas Andres Koka ja lisas: «Küll võib kasutada destilleeritud vett.»

Elisa tootejuht Imre Nõmmik soovitas nutiseadmete ekraani puhastamiseks kasutada puhastusvahtu. Samas tuleb meeles pidada, et seadet ei tohi vahendiga üle uputada, vaid seda tuleb ekraanile lasta pigem väikeses koguses. Vahu puhastamiseks ekraanilt sobib hästi pehme majapidamis-paber.

«Puhastades tuleb vältida kange keemia kasutamist, sest mobiiltelefoni ekraan ja kaamera klaas on kaetud spetsiaalse kaitsekihiga ning need võivad saada kahjustada,» rõhutas Nõmmik.

Seega ei tohi näiteks akna-pesuvahendiga mingil juhul telefonide, tahvlite ega telerite lähedale minna.

Kuidas nühkida

Eraldi teadus on ekraani nühkimine. Näiteks ei soovitata seda teha ringjate liigutustega. «Ringjate liigutustega on raske head tulemust saada,» põhjendas Andres Koka.

Nühkida ei tohi liiga jõuliselt. «Tean juhtumit, kus ühes ettevõttes otsustas koristaja õh-tul puhastada ka arvutiekraa-

URMAS LUIK (PÄRNU POSTIMEES)

Lihtsaim viis oma telefoni ekraanile kriimud hankida on telefoni võtmete ja müntidega samas taskus hoida.

NÕUANDED

Nutitelefoni puhastades tasub meelde jätta, et

- ei tohi kasutada alkoholil põhinevaid puhastusvahendeid
- ei tohi puhastada tundmatu keemiatootega, sest see võib olla ekraanile kahjulik
- ei tohi kasutada suvalist lappi ja pabereid, mis võivad ekraani kriipida
- kasutama peaks ekraanide puhastamiseks mõeldud vahendeid ning pehmet ja puhast mikrofiiberlappi
- ei tohi pritsida puhastusvahendit ekraanile, vaid õige on niisutada lappi.

Allikas: Pärnu Postimees

nid. Tagajärjeks olid kriimustatud ja rikutud ekraanipinnad,» meenutas Koka ning nentis: «Lapid tasub enne puhastama asumist üle kontrollida, sest liivatera, mis on sattunud lapile, võib teha palju kurja.»

Lastel kipub alatasa juhtuma, et pärast kommi või hamburgeri söömist kleepuvad toidupalukesed ekraani külge. Kraapimist tasub siis vältida. Pigem tuleks üritada mustus niiske lapiga ettevaatlikult ma-

ha nühkida. Ja hoiatage last, et ta kuivanud osakesi küünega maha kraapima ei hakkaks.

Puhastamisest lihtsam on ekraan puhas hoida. Selleks on hea kasutada kaitsekilet, kaitseklaasi või kaasi. Kui ekraanil on juba pisikesed kriimud, saab needki kile või klaasiga vähem nähtavaks muuta.

Imre Nõmmik soovitas uue telefoni kaitsekilega katta ja seda iga kolme kuni kuue kuu tagant vahetada. «See on kõige

lihtsam viis ekraani eluiga pikendada,» kinnitas ta.

Kaitsekiled maksavad enamasti mõne euro ringis, kaaned on märksa kallimad. Kui aga kaitsevahendi kõrge kvaliteet pole kõige tähtsam, võib kile mõnekümne sendi eest või kaane kahe-kolme euroga tellida mõnest Hiina veebipoest, kust need suisa veotasu küsimata kohale saadetakse. Tõsi, ootama peab neid paar-kolm nädalat.

Prügi ei sünni ahju panna – ainult puhast puud

Keskkonnaministeerium tuletab kütteperioodi algul inimestele meelde, et jäätmete kodus põletamisel on ohtlik nii inimese tervisele kui keskkonnale.

Ministeeriumi pressiteate kohaselt kerkib jäätmete põletamise teema igal aastal, eriti just kütteperioodi algul ja kevadiste koristustööde käigus.

«Sügise saabudes hakkavad temperatuurid kukkuma, mis omakorda tähendab, et sooja saamiseks hakatakse kodus küttekolletes tuld tege-ma,» rääkis keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna ju-

hataja Peeter Eek. «Sageli aga leitakse, et lisaks küttepuudele võib ahju visata majapidamises tekkinud pakendijäätmeid ja muud prahti.»

Eek rõhutas, et kodus küttekolles tohib põletada ainult puhast ehk immutamata puitu ning kiletamata pappi ja paberit, kuid viimati mainitud soovitatavalt vaid tulehakatuseks, sest papi- ning paberijäätmeid on keskkonnasäästlikum hoopis ringlusse võtta.

«Kodus ahjus ei saavutata iialgi samasugust põlemis-temperatuuri nagu jäätmepõletustehastes, mistõttu tekib prügi põletamisel suitsugaasides mürgainete kokteil ja seetõttu mõjub jäätmete põletamine nii majapidamist ümbritse-

vale aiale kui korstnale laastavalt,» lisas ta.

Eestis tehtud välisõhu kvaliteedi mõõtmistest selgub, et õhu kvaliteet halveneb peenosakeste osas kütisperioodi algul ning seda eelkõige koht-küttega piirkondades, kus on palju madalaid korstnaid ja kus tihti kasutatakse eramute kütmiseks ebaühtlase kvaliteediga kütust. Eelmisel talvel tegi Eesti keskkonnauuringute keskus uuringu, kust selgus, et lisaks puidule kasutatakse eramute kütmisel ka erinevaid plastmaterjale: õhuproovides nimelt on täheldatud tereftaalhapet, mis on üks plasti põletamise markerühendeid.

«Õige ja keskkonnasäästlik käitumisviis on jäätmeid liigi-

ti koguda ehk paber- ja papp-jäätmed ühte konteinerisse ning pandipakendid tagastus-automaati. Pakendid saab viia pakendikonteineritesse ning jäätmed, mis sortimisest ja liigiti kogumisest üle jäävad, panna segaolmejäätmete konteinerisse. Mis kodustesse konteineritesse ei sobitu, saab viia jäätmejaama,» õpetas Eek.

Keskkonnaministeeriumi ja mittetulundusühingu Ökomeedia kampaania «Arukassordib, arutu põletab» kohta saab rohkem lugeda aadressilt ahi.enviree. Sealt leiab informatsiooni jäätmete sortimise kohta, aga juttu on ka jäätmete põletamise ohust tervisele ja keskkonnale. (Sakala)

Ahju võib panna vaid immutamata puitu ja kiletamata paberit. ELMO RIIG

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

KINO

Karksi valla kultuurikeskuses
5. oktoobril kell 19 uus Eesti
film «Luuraja ja luuletaja». Pilet
4 eurot, sooduspilet 2,50 eurot.
6. oktoobril kell 17 animafilm
lastele «Pimmi ja Pammii suur
seiklus», pilet 2 eurot. Viljandi
maantee 1, Karksi-Nuia.

KONTSERT

Kõpu kirikus täna kell 18 rahvusvahelise muusikapäeva kirikukontsert. Esinevad Tõrva muusikakooli õpilased ja õpetajad. Sisepääs annetusega. Tere tulemast kuulama!

TEATER

Ugala *black box*is täna kell 19 «Moraal». Pargi tänav 1c, Viljandi.

ÜRITUSED

Karksi valla kultuurikeskuses tähistatakse 1. oktoobril kell 12 eakate päeva. Meeleolu loob ansambel Seelikukütid. Kell 18 on pärimuspidu «Kultuuriruumi rikus», üritus on tasuta. Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Viljandi kultuuriakadeemias algavad oktoobris inglise keele kursused: 15. oktoobril edasijõudnutele «Public speaking» ja 18. oktoobril kursus algajatele. Lisainfo koolituskalendris www.kultuur.ut.ee/tainedusope või telefonil 5855 3137.

NÄITUSED

Viljandi spordihoone fuajees 30. septembrini Taani saatkonna

Karksi valla kultuurikeskuses
30. septembrini avatud näitus
«Mokalaada veimevakk». 31.
oktoobriini **teise korruse fuajees**
rändnäitus «Muuseumi aarded.
Haruldused Eesti Teatri- ja
Muusikamuuseumi kogust». Vil-
jandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Sakala keskuses fotonäitus «Minu Viljandi», 21. oktoobrini sammasaalis Votele Kuusiku koostatud nostalgiline väljapanek «Kes minevikku ei mäleta, elab tulevi-

Kondase keskuses püsinäitus
kooliõpetaja ja maalikunstniku
Paul Kondase (1900–1985)
maalidest, mis kuuluvad Viljan-
di muuseumi kogusse. 13. no-
vembrini Viljandis elava Ameer-
ika kultuuriajaloolase R. Paul
Firnhaberi kollektsioonide näi-

LAHE RIIDEÄRI

-15%

Kupongi esitamisel

Jallinna 6, Viljandi
442 3017

Suure-Jaani külalistemajas 30.
oktoobriini Ruudi Treu akvarellid
«Suveajast sügisesse». Külas-
käik leppida kokku tel
434 0035 või 5305 8600. Il-
matari tänav 3a.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on
Gaabriel, Kaur, Kauri ja Tauri.

RISTIKU RISTSÕNA

PAHELINE INIMENE (KÕNEK.)	KANGAST KAHJUSTAV ELUKAS	OST	TALLEDE EMA	AMETI-ÜHING	PIDULIK KOOSOLEK	KATOLIKU ALAM-VAIMULIK	E. LUULE-TAJA JA PUBLITSIST	TALLIUM	T NAABER	E. UJUJA	... KARIS (RIIGI-KONTROLÖR)	...SKLEROODS (TUIKSDOONE-LUBJASTUS)	KIVITRÜKK	AKTUAALNE KAAMERA	LENNU-APARAAT
MITTE-VALLALINE NAIN					AINULT ÜKS						E. LASTE-KIRJANIK (EESN.+N.)				
VALUS!		KINNITUS-VAHEND							KÕLBLUS-ÕPETUS						
		KUUM JOOK							INGLISE HÄRRA						
BEEBI				KÜSISÕNA				... KOTKA (POLIITIK)						KAALIUM	
				RAVIM- JA VÕRSTITAIM				PILKAV KIRJANDUSTEOS						ASERBAID-ŽAANI KIRJANIK	
PEEN KARV			HOOPIS TEINE ASI							E. LASKJA (IN.+NIMI)					
			RÄNNAK							LÕPP					
ÕPPEAINE						RIIK AAFRIKAS							AASTATUHA		
						KAITSV							LINNA KINDLAPIIRI-LINE OSA		
						JÕUGA ESE									
HÄSTI KORRAS (KÕNEK.)		AASIA ELANIK							TEMA			KATOLIKU KLOOSTRI ÜLEM			
		ROOMA 2							NAPS VIINA (KÕNEK.)			NALJAKUU			

[illegible]

ÜKS VÄÄRISPUU							IRIDIUM			SÕÕST				
							AUK PUUTOOTES			EREDA SULESTIKU- GA LIND				

UIMASTAVA LÖHNAGA VEDELIK									JÄRSK TÖMME					SUHTLUS-VAHEKORD				
EESTI KROON				VANATAAT					SILMAPILK						LAMEDA PÕHJAGA LOOTSİK			
				KIRGLIK SOOV					ELEKTRIVOO- LU TUGEVU- SE ÜHIK						NIISIIS			
NATUKE (KÕNEK.)							E. LUULE- TAJA						TÖÖKUS					
LIURAUD							RINNALAPS						TEISES KOHAS					
USA OSARIIK					TÄHELEPA- NUVÄÄRNE												NOOT	
					KAKS ESINEJAT												AUTOMARK	
H NAABER		ESIMENE MEES PIIBLI JARGI					NOOBEL					IDA-SIBERI RAHVA LIIGE						KILO-
		KAKSIK- VOKAAL					SINA					RAADIUM						GALLIUM
LIIKLUS- REGULEERI- JA TÖÖ- VAHEND				LAISALT							VANURI- IGA							
				AMPER							SENT							
KUUM JOOK						PÄNTA- JALG				TERAVA- MAITSELINE KASTE						E. RIIGI- HALDUSE MINISTER		

RISTSÕNU KÕIGILE!

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.laik@ajaleht.ee

TULEKUL

TÕSTMINE. Homme kell 11 algavad Mõisakülas 24. Arnold Luhaääre mälestusvõistlused.

JALGPALL. Homme kell 13 kohtuvad Viljandi staadionil Eesti meistrivõistluste esiliiga B turniiril Tuleviku II ja FC Elva.

Homme kell 12 on Soe staadionil meistrivõistluste kolmandas liigas vastamisi FC Tarvastu ja FC Tartu. Pühapäeval kell 16 kohtuvad Suure-Jaanis kolmanda liiga meeskonnad Suure-Jaani United ja SK Tääksi.

Koolilapsed jooksid võidu

MARGIT KURVITS, Viljandimaa spordiliidu juhataja

Möödunud nädalal peeti Jakobsoni kooli jooksuradadel Viljandimaa koolide kuni viienda klassi laste murdmaateatejooksu karikavõistlused.

Et maakonna põhikoolide õpilaste arvud on väga erinevad, oleme koolid jaganud väikesteks ja suurteks.

Väikeste koolide teatevõistkondades oli kümme liiget ja kaks varuvõistlejat. Kõige kiirema aja 21.40,4 jooksis välja Paistu kooli esindus, kuhu kuulusid Kairo Salme, Steven Koik, Risto Jüris, Jan Randar Raidma, Keneth Suur, Helena Kolga, Getter Aalmaa, Maria Jüris, Kaisa Viru, Kenneth Salme, Britta Põrk ja Viktooria Mettus. Võistkonna õpetaja on Loore Järvekülg.

Teise koha saavutas Halliste põhikooli võistkond, kes kaotas võitjale 47,8 sekundit. Kolmanda koha sai Saarepeedi kooli võistkond, kaotades teise koha omanikule ainult 1,7 sekundiga.

Suurte koolide arvestuses osales samuti kuus võistkonda, kuid nende koosseisu kuulus 12 võistlejat ja neli varuõpilast. Parima aja 23.32,0 sai Kesklinna kool. Võistkonna koosseisu kuulusid Annabel Imala, Vanessa Pokk, Ingel Madleen Tiitus, Lene Varula, Kennert Kesalo, Jonas Rätsep, Aimar Aleksnis, Karl Sebastian Puustusmaa, Kiara Oja, Tuule Truu, Helene Metsmaa, Adele Tamberg, Jürgen Aas, Hendrik Uustalu, Gregor Kull ja Kaarel Rätsep. Võistkonna õpetajad on Raina Luhakooder ja Riho Siil.

Teise koha saavutas Jakobsoni kool, kes kaotas võitjale 7,2 sekundit, ning kolmanda koha August Kitzbergi nimeline gümnaasium, kes kaotas teisele kohale 32,7 sekundit.

Möödunud aastal Eesti meistrivõistlustel hõbEDA teeninud Viljandi HC näitas kolmapäeval HC Kehraga kohtudes kaunist ja võitluslikku mängu.

MARKO SAARM

KÄSIPALL

Mehed lajatasid trumbiga

MADIS LUIK
madis.laik@ajaleht.ee

Kolmapäeval Eesti käsipallimeistrivõistlustel HC Kehra / Horizon Pulp & Paperi üle suureskoorilise võidu saanud Viljandi HC meeskond näitas kodupublikule head kaitsetööd, millest hakkas hargnema loov ja kiire ründetegevus.

Mullused tiitlivõistluste poolfinalistid olid tänavusel turniiril vastamisi esimest korda ning viljandlased panid oma paremuse maksma võrdlemisi kohutumise algul. Avapoolajal võitsid nad 15:6 ja kogu mängu 25:17.

Viljandi HC peatreeneri

Marko Koksi sõnul hakkas meeskonna mängumootor korralikult urisema suuresti tänu tihedale kaitseliinile. «Hea kaitse võimaldas meil kiirränakuid üles võtta ja tegi meie väravavahi Rasmus Otsa töö tublisti kergemaks. Rasmus muidugi väärib suurepärase esituse eest kõvasti kiitust,» kõneles ta.

Koks nentis, et tõhus kaitseliin on varemgi meeskonna trump olnud. «Sellele toetudes oleme oma mängu ehitanud sageli.»

Samas rõhutas treener, et kohtumise tulemus ei anna meeskondade tegelikust jõudu vahekorras tõi pilti ning võit ei tulnud sugugi kergelt. «Parandamist ja arenguruumi on kõvasti. Kokkumäng rünnakul jätab soovida ja vastastiku mõistmise saavutamine võtab veel aega.»

Viljandlaste juhendaja tõdes, et ka Kehra pole praegu oma võimete tipul ning selgema pildi saab mõlema meeskonna võimetest eeloleval nädalavahetusel algavatel Balti liiga mängudel.

Balti liigas osaleb tänavu 11 klubi ning kolme Balti riigi, Soome ja Valgevene esinduste kõrval teeb tänavu kaasa ka Ukraina paremikku kuuluv Zaporizžja ZTR.

Viljandi HC esimene vastane homme kell 18 kodusaalis ongi mullune Ukraina meistrivõistluste hõbemedalist ZTR Zaporizžja ning pühapäeval kell 15 võõrustab ta Valgevene SKA Minskit.

Balti liiga turniirisüsteem sarnaneb mullusega: kahe ringilisele alagrupiturniirile järgnevad veerandfinaalid ja nelja tugevama meeskonna turniir. Kuueliikmelisse alagruppi loo-

situd Viljandi HC esimene eesmärk on pääseda veerandfinaali.

«Ülesanne pole kerge ja vastased on väga tugevad,» tõdes Marko Koks.

Mõistagi on viljandlastel kõige vähem eelinfot homse vastase kohta. «Selge, et tegemist on väga tugeva meeskonnaga, kes osaleb ka eurosarjas, aga ega rohkem suurt midagi teada olegi,» nentis Koks.

Liiga alagrupiturniiril tuleb Viljandi HC esindusel mõtu võtta veel Riia Celtneksi, Klaipeda Dragūnase ning HC Kehra Horizon Pulp & Paperi meeskonnaga.

Teise alagrupi moodustavad tiitlikaitsja ja Soome meister Riihimäen Cocks, Põlva Serviti, Läti meister Dobeles Tenax ning Leedu meeskonnad Kaunase Granitas ja Vilniuse VHC Šviesa.

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.postimees.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja Rannar Raba 433 0051
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Sigrid Koorep (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Kaie Mõlter (uudised) 433 0041
Üllar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograafid Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057
Korrektorid Tea Raidsalu, Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Küljendajad Piret Holtmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Reklaamikonsultandid Astra Saul 433 0061
Marii Matteus 433 0060
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062
Finantsjuht Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. Sakala ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Postimees Grupp. Juridiline aadress Gildi t 1, 50095 Tartu. Postiaadress Tartu tänav 8, 71020 Viljandi. Toimetuse käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Valisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes Sakala avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitsitud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Postimees Grupp kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaž 8213

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Kolmapäeval Viljandis lapsi ei sündinud.

100 AASTA EEST Sakala, 16. (29.) IX 1916

Kodumaalt. Karksist. 5. sept. tunginud wargad Karksi wallas Piibu talu krundi peal oleva maja omaniku P. Rängel'i korterisse akna kaudu sisse. Ära on wiidud 26 rubl. kopikatega raha, 32 rubla väärtuses saapa nahka, taskukell ja 14 n. suhkurt. Elanikud mõlemad on kodu lähedal põllutööl olnud. Kahtlus langeb Austria wangide peale, sest naabri rahwas on kahte wangi sealt näinud tulewat. Kahju 70 rubla ümber.

Sergei Rodjukov: pärast naisevõttu tuli tahtmine joosta

MADIS LUIK
madis.laik@ajaleht.ee

Kolmapäeval esimest korda Viljandi käsipallipubliku ette astunud Sergei Rodjukov, Viljandi HC meeskonna valgevenelasest täiendus, sai korralikult mänguaega, näitas väljakul end visa võitlejana ning viskas kuus väravat, neist kolm seitsme meetri karistusviskest.

Pärast kohtumist oli 27-aastane Grodnas sündinud mängumees kohalikust publikust ja saalis valitsenud õhkkonnast vaimustuses. Valgevenes on ta mänginud kolmes meeskonnas

ning viimati kuulus Minski Vitjazi rivistusse.

Oma karjäärist kõneldes tõdes Rodjukov, et see on olnud lünklik ja seda varjutab ligemale kolme aasta pikkuseks veninud paus, mil ta sporditegemist kuigi tõsiselt ei võtnud.

«Pärast naisevõttu tuli taas tahtmine joosta ja palli mängida,» avameelitses tänavu suvel abiellunud mees.

«Praegu ma kõige paremas vormis pole, aga teen selle nimel tööd. Samuti pole ma päriselt kohanenud veidi võõra mängutaktikaga. Pikk paus sporditegemises on jätnud oma jälje.»

Valgevenelane tunnistas, et Viljandi mängijad on teda kenasti omaks võtnud ja ühtehoidv meeskond meeldib talle väga. Ta annab endale ka aru, et väikelinna klubi talle palka ei maksa, ning loodab pärast vajalike dokumentide kordasaamist siin tööd leida. Kaugem unistus on värskel abielumehel oma kaasa enda kõrval kutsuda.

«Viljandi meeldib mulle väga ja mul poleks midagi selle vastu, kui saaksin jääda siia kauemaks kui üheks hooajaks, aga nii pikalt ma praegu veel plaane ei tee,» rääkis ta.

Viljandi HC meeskonna tänavuse hooaja ainus välismängija on Valgevenes Grodnas sündinud Sergei Rodjukov, kelle väljakul ülesnäidatud visa võitlusvaim ja püüdlikkus jätsid sümpaatse mulje.

MARKO SAARM

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kl 9–17, lõuna kl 13–13.30. Tel 433 0062, faks 433 0066, e-post andra.tetsmann@ajaleht.ee. Kuulutuse tellimine internetis http://kuulutus.ajaleht.ee

Maramaa Kliinikus
võtab vastu:

03.10 Endokrinoloog
04.10 Veresoontekirurg
05.10 Neuroloog

Registreeri tel 434 7631 või
www.maramaakliinik.ee
Tule kohale A. Maramaa pst 5

Tartu mets
ostab
**metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis**

Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

VESTMAN
P Ö L L U V A R A

OSTAME PÕLLUMAAD

5340 4975
polluvara@vestman.ee
www.vestman.ee

AM TIMBER
ostab
KASVAVAT METSA ja VÕSA
(ka väheväärtusliikku),
METSAMATERJALI.
KÜTTEPUUDE MÜÜK.

Tel 507 9940
amtimber001@hotmail.com

hansacandle
for atmosphere
Hansa Candle AS pakub tööd
PERSONALISPETSIALISTILE

PEAMISED TÖÖÜLESANDED:

- personali valik ja värbamine, personaliarvestuse ja dokumentatsiooni korraldamine, nõustamine personali- ja töösuhteküsimustes;
- töötervishoiu- ja töökaitseküsimused, töökaitsevahenditega varustamine ja nende kasutuse kontroll, sissejuhatav instrueerimine, juhendamine;
- töö- ja puhkusegraafikute koostamine, tööajatabelite vormistamine, töölehtede kontroll;
- personali arendus- ja koolitustegevuse koordineerimine.

KANDIDAADILT OOTAME:

- probleemide lahendamise oskust, otsustusvõimet, suhtlemisoskust, täpsust, korrektsust ja kohusetundlikkust;
- tööseadusandluse tundmist, arvutioskust;
- korrektset eesti keele oskust, inglise ja vene keele oskust suhtlustasandil.

KASUKS TULEB varasem personalitöö kogemus.

Väga oluline on optimistlik mõttelaad, valmisolek ettevõtte muudatustega kaasa minnes ka teisi toetada ning oskus saada ettevõtte töötajate usaldusisikuks.

PAKUME:
tööd huvitavas ja arenevas rahvusvahelises ettevõttes, motiveerivat tasu ja ettevõtte lisasoodustusi.

Kandideerimiseks saata CV ning kaaskiri koos palgasooiviga hiljemalt **14. oktoobriks** meilil personal@hansacandle.com, märgusõna "personalispetsialist".

KINNISVARA

Müüa 1-toal korter Saarepeedil. Tel 5392 0456.

Ostan 2- või 3-toal korteri. Tel 5695 9744.

Ostan keskk korteri Viljandis. Tel 5681 1160.

Renoveeritud 2-toal uue kamina ja õhksoojuspumbaga korter, hind 34 900 €. Tel 5340 7930.

Soovin üürida 1–2-toal korteri Viljandis. Tel 5669 1807.

Soovin üürida 2–3-toalise korteri Viljandis. Tel 5890 1318.

Üürile anda 2-toaline korter Paalalinnas, vaatega järvele. Tel 5564 2219.

METSAMATERJAL

Raie ja metsaost. Kraavidest ja põldudelt võsa koristamine. Tel 527 5868, brujo.info@gmail.com.

MUUD

Koortekool. Tel 529 5497.

TÖÖ

Kuga vajab katlakütjat Abja poodi. Tel 511 0759.

Pakume tööd farmitraktoristile Tarvasto vallas Paju farmis. Olemas elamispind. Tel 506 8926.

Pakume tööd halupuude ladujale ja pakijale. Tel 5191 7978.

Pakume tööd halupuude ladujale. Tel 5191 7978.

Üldehitus Norras. Tel 515 7377.

PÕLLUNDUS

Laupäeval, 1. okt Viljandi turul müügil suur valik ploomi- ja mureliistikuid.

Müüa toidukartuleid «Antonia» ja «Afra» 0,24 €/kg ja «Laura» 0,28 €/kg. Vedu. Tel 516 5187.

Müüa toidukartuleid. Kojuvedu. Tel 520 5578, Silver.

SÕIDUKID

Ostame 1990.–2008. a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

TEENUS

Arborist. Ohtlike ja suurte puude raie. Tel 504 7811.

Carstopis automaatkäigukasti dünaamiline õlivahetus. Tel 508 0337.

Juubelipillimees. Tel 5647 2730.

Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, ennustus.ee.

Katuseehitus, remont. Tel 5377 2909.

Korstnapühkija. Tel 5561 1040.

Mullafreesiteenus väikeaedades. Tel 507 7348.

Ohtlike puude langetamine. Tel 5347 4029.

Plaatija. Tel 5830 3488.

Salvkaevude kaevamine ja puhastamine. Tel 5679 3951.

Septikute paigaldus ja müük, süvaveepumpade paigaldus, vee- ja kanalisatsioonitrasside ning maakütte paigaldus. Tel 521 7415, info@veegrupp.ee.

Survepesu. Katuste ja fassaadide pesemine. Veerennide hooldus ja puhastus. Tel 501 0834.

Suur kaubik. Tel 515 2737.

Torutööd. Tel 5344 4694.

Varikatused, väravad, metallitööd. Tel 5694 0590.

Üldehitus- ja remonditööd. Tel 5694 8039.

MÜÜK

30 cm lepp võrgus 2 €. Tel 5300 2010.

Halupuud ja kaseklotsid võrgus. Tel 5637 3783.

Mälestame head ja muhedat naabrimeest
SILVER SÄGA
Südamlik kaastunne Tiidule perega kalli isa kaotuse puhul.
Arumetsa vanad ja noored

Südamlik kaastunne lähedastele
SILVER SÄGA
kaotuse puhul.
Kalle ja Tiia

Mälestame tõsimeelset Mulgimaa meest ja head mälumängukaaslast
SILVER SÄGA
Siiras kaastunne lähedastele.
Allan, Andi, Jüri ja Renno

Südamlik kaastunne Matile, Mallele ja Agurile perelega
AINO KÄÄRA
lahkumise puhul.
Tarvo ja Maimu

Mälestame
AINO KÄÄRAT
ja avaldame kaastunnet Malle Allesele ema surma puhul.
Klassikaaslased

Mälestuste kaunis viis heliseb igavesti.
REIN LILLEMETSA
21. I 1945 – 21. IX 2016
Ieinaavad ema ja õelapsed perelega.
Mälestustalitus pühapäeval, 2. oktoobril kell 9 Abja kalmistul.

Mälestame ootamatult lahkunud head sõpra ja reisikaaslast
TÕNU KAASIKUT
Avaldame sügavat kaastunnet kõikidele omastele.
Kuido perega

Südamlik kaastunne Greedale laste ja lastelastega
TÕNU KAASIKU
kaotuse puhul.
Andrus ja Küllike lastega

Sügav kaastunne omastele
TÕNU KAASIKU
kaotuse puhul.
Sven, Maarja, Kaidi ja Heino

Vaikus ja rahu on sinuga, head mälestused meiega...
Siiras kaastunne kõikidele lähedastele
TÕNU KAASIKU
kaotuse puhul.
Aili ja Aare perelega

Mälestame
TÕNU KAASIKUT
Avaldame kaastunnet omastele.
Electrum Trading OÜ

Mälestame head sõpra
TÕNU KAASIKUT
Südamlik kaastunne omastele.
Kirkke, Kalev ja Ants

Mälestame head sõpra
TÕNU KAASIKUT
Priit, Andres ja Kalev

Sügav kaastunne omastele
TÕNU KAASIKU
kaotuse puhul.
Inlink OÜ

Mälestame kurbusega head sõpra ja motomeest
TÕNU KAASIKUT
Siiras kaastunne omastele.
Motorammu meeskond
Maido, Marnek ja Jüri

Mälestame
TÕNU KAASIKUT
Siiras kaastunne perele ja kõikidele lähedastele.
Kalle, Paavo ja Anu

Ühe vahva mehe teekond siin sai läbi.
Mälestame
SILVER SÄGA
Tunneme kaasa Tiidule ja Ingridile kalli isa, lastelastele perelega armsa Taadi lahkumise puhul.
Tuuli ja Andres

Kuivad ja märjad küttepuud. Tel 502 9596.

Kuiv lepp ja kask võrgus. Tel 511 1177.

Küttepuud, 3 m (lepp, kask). Koorem 7 tm al 200 €. Tel 553 6074.

Sõelutud muld. Tel 5551 3306.

Tasa tunde lõõb aegade kell, Sinust jääb mälestus kaunis ja hell.
Sügav kaastunne lähedastele kalli
MARET JÕGI
kaotuse puhul.
Asta, Anna, Kaja, Kaie, Irina ja Jüri

Mälestame kallist klassijuhatajat
LEILI KÕRGESAAR-ARU
Südamlik kaastunne omastele.
Kolga-Jaani kooli 1977. ja 1983. aastal lõpetanud

Südamlik kaastunne Ehale perega kalli õe
VARJU GRÖÖNI
kaotuse puhul.
Ruta ja Lea

Südamlik kaastunne Riinale ja Enrile isa ja vanaisa
HARRI JÕGILA
surma puhul.
Männimäe loomakliiniku pere

Lehtpuuklotsid ning 30 cm lepp võrgus. Tel 5782 7770.

Sae- ja nelikanthöövlimaterjali müük ja teenus. Tel 5348 0984.

Saunavooder 8 €/m². Tel 5645 2170, pakkpuit.ee.

Välis- ja sisevoodri, põrandalauade ja saematerjali müük. Vedu tasuta. Tel 5373 1117.

ÄRA ANDA

Kasutatud väike eterniit. Tel 5551 7016.

Mälestame endist Linnasaare talu peremeest, head naabrit ja soomepoissi
UNO SAART
Siiras kaastunne abikaasale ja tütardele perelega.
Perekonnad Siirus ja Meiesaar

Sügav kaastunne Andresele ja Piretile kalli isa ja äia
EDVIN KOITLA
kaotuse puhul.
Ain ja Milvi

Aeg annab, aeg võtab, aeg mälestused jätab...
Sügav kaastunne Margitile, Erkile, Alarile ja Villule perelega
AIN ADAMSONI
kaotuse puhul.
Ulvi ja Tõnu laste perelega

ERIMUDEL 2008 ACTIVE PLUS

- 7" puutekraan ja MP3 mängija
- Kahetsooniline kliimaseade
- LED päevasõidutuled
- Elektriaknad ees
- Soojendusega elektripeeglid
- ABS, ESP, 6 turvapatja
- 16" HYDRE valuveljed
- Esiistme soojendus
- Eesmise udutuled
- Püsikiirusehoidja

5 AASTAT
PIKENDATUD
GARANTII

Hind al **13 990 €**

PEUGEOT

Rael Autokeskus

Tallinna 97, Viljandi
Tel 433 0987, automyyk@rael.ee
www.rael.ee

Kalapood

**Lisaks kalatoodetele
lai valik**

**soodsa hinnaga
suitsulihatooteid:**

singid • rulaadid
vorstid • grillvorstid jpm

**Viljandis Vaksali 11a
Tallinna 60**

(Maxima kaubanduskeskuses)

Viljandimaa sotsiaaldemokraadid
kutsuvad seniore rahvusvahelisel
EAKATE PÄEVAL, 1. oktoobril kell 13
lõbusale koosviibimisele Viljandi Sakala keskusesse

Meelelahutust pakub huumoritrio Lahedad Mutid

Olete lahkelt oodatud! Üritus on TASUTA

SDE

KULLER-KAUBALIN
Regulaarveod suunal Viljandi–Tallinn–Viljandi igal tööpäeval

SILVETEK OÜ

- külglaetavad tagaluugid, kuni 24 euroalust
- tsarterreisid kaubikutega kohalikud veod
- veoautode ja kaubikutega

Tel 5343 2882, 5171 105, silveteks@silveteks.ee

hansacandle
for atmosphere

AS Hansa Candle pakub tööd

OPERAATORITELE

Tööülesanded: töö küünaliinidel, küünalde liinilt mahavõtmine, valmistoodangu pakkimine, kvaliteedi kontroll.

Kandidaadilt ootame: kohusetundlikkust, vähemalt põhiharidust, töötahet.

Pakume: mitmekesist tööd, tööpanusele vastavat tasu ja väljaõpet.

Töösuhte kestus: tähtajaline

Tööaeg: 8tunnistes vahetustes tööpäevadel, ka öised vahetused.

Kandideerimise tähtaeg: **7. oktoober**, CV saata personal@hansacandle.com.

Lühilugude kogumikust leiab nostalgilisi mõtisklusi, aga ka külaelusündmuste jahmatavaid pöördeid, meie rikkalikust aja-loopärandist tingitud juhtumisi ning värvikaid tegelasi.

Nende kaante vahelt leiab ka tänaseks päevaks vaat et rahvalauluks saanud laulu „Kuni su küla veel elab” sünniloo ning originaalnoodi. Leiab mõne laulu veel.

Kuni su küla veel elab, elad sina ka. Nii on ka 45 aastat hiljem.

Müügil raamatukauplustes ja ostukeskustes üle Eesti ning Sakala toimetuses. Hind toimetuses 12 eurot.

Jaak Sarapuu
Mihkel Zilmer

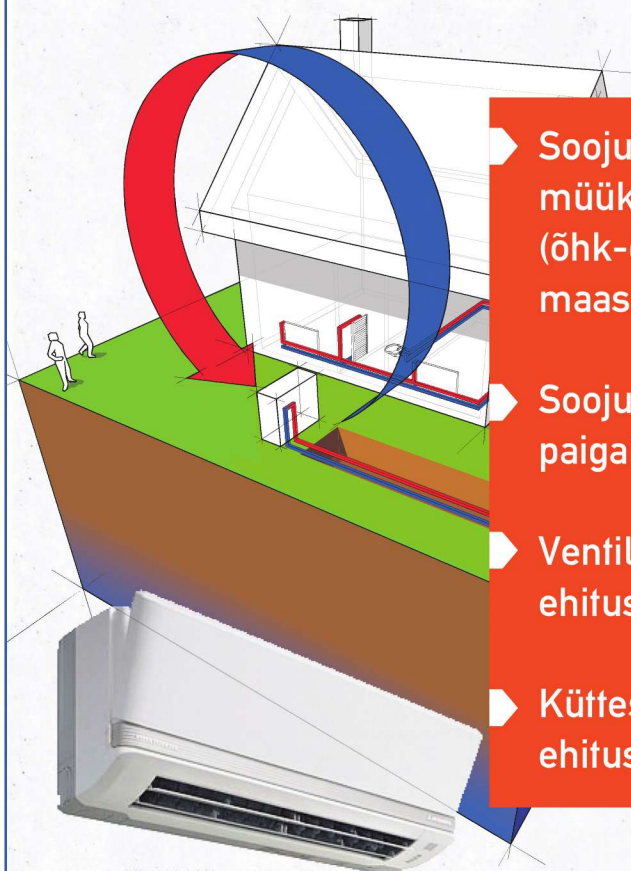
KUNI SU KÜLA VEEL ELAB ...

www.aksumgrupp.ee

Tänapäevased ja kvaliteetsed

**SOOJUSSEADMED
KOJU JA KONTORISSE!**

Mitsubishi Heavy
Industries soojuspump

► Soojuspumpade müük ja konsultatsioon (õhk-õhk, õhk-vesi, maasoojus).

► Soojuspumpade paigaldus ja hooldus.

► Ventilatsioonisüsteemide ehitus ja hooldus.

► Küttesüsteemide ehitus ja hooldus.

Aksum Grupp OÜ
info@aksumgrupp.ee, 527 0202